

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI ORP PŘÍBRAM

Autor práce: Karel Krejčí
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D.
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce a v neposlední řadě své rodině za podporu a pochopení.

ABSTRAKT

KREJČÍ, K. *Meziobecní spolupráce v rámci ORP Příbram : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 67 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: meziobecní spolupráce, obec, Příbram, regionální rozvoj, veřejná správa

Bakalářská práce pojednává o meziobecní spolupráci v rámci obce s rozšířenou působností Příbram. Cílem této bakalářské práce je analýza zapojení obcí do jednotlivých forem meziobecní spolupráce na místní úrovni a taktéž spolupráce s dalšími subjekty v regionu ORP Příbram. Vedlejším cílem bakalářské práce je posoudit jak pozitivní, tak negativní dopady meziobecní spolupráce v regionu ORP Příbram.

V teoretické části jsou řešeny formy meziobecní spolupráce a spolupráce obcí v České republice. V praktické části je uvedena charakteristika ORP Příbram a analyzována meziobecní spolupráce v rámci ORP Příbram. Jedná se především o spolupráci v rámci regionů, MAS a dalších méně významných forem spolupráce. Taktéž je v práci uvedena spolupráce s obcemi jiných států.

ABSTRACT

KREJČÍ, K. *Intermunicipal Cooperation in the ORP Příbram : Bachelor's thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2014. 67 p.
Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Key words: community, intermunicipal cooperation, Příbram, public administration, regional development

The thesis deals with the inter-municipal cooperation within the municipality with extended competence. The aim of this Bachelor thesis is the analysis of the involvement of the municipalities in the different forms of inter-municipal cooperation at local level as well as cooperation with other bodies in the region of ODA. The secondary objective of the Bachelor thesis is to consider both positive and negative impacts of the inter-municipal cooperation in the region of ODA.

In the theoretical part are addressed forms of inter-municipal cooperation and cooperation of municipalities in the Czech Republic. In the practical part is given characteristics of the ORP Příbram and analyzed inter-municipal cooperation within the framework of ODA. In particular, cooperation within the regions, the MAS and other minor forms of cooperation. It is also listed in cooperation with municipalities and other States.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 SPOLUPRÁCE OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	10
2.1 <i>Vznik a vývoj územní samosprávy.....</i>	<i>11</i>
2.2 <i>Význam a důvody spolupráce obcí.....</i>	<i>12</i>
2.3 <i>Důvody spolupráce obcí.....</i>	<i>14</i>
2.4 <i>Právní úprava a formy spolupráce</i>	<i>15</i>
2.5 <i>Slučování obcí jako řešení</i>	<i>16</i>
3 FORMY MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE	18
3.1 <i>Meziobecní spolupráce na regionální úrovni</i>	<i>19</i>
3.1.1 <i>Dobrovolný svazek obcí.....</i>	<i>19</i>
3.1.2 <i>Společná právnická osoba</i>	<i>20</i>
3.1.3 <i>Smlouva ke splnění konkrétního úkolu.....</i>	<i>20</i>
3.2 <i>Spolupráce obcí se subjekty v území</i>	<i>20</i>
3.2.1 <i>Místní akční skupiny</i>	<i>20</i>
3.2.2 <i>Místní Agenda 21</i>	<i>22</i>
3.2.3 <i>Partnerství veřejného a soukromého sektoru</i>	<i>23</i>
3.2.4 <i>Zájmové sdružení právnických osob.....</i>	<i>24</i>
3.3 <i>Národní struktury spolupráce obcí</i>	<i>24</i>
3.3.1 <i>Svaz měst a obcí České republiky.....</i>	<i>24</i>
3.3.2 <i>Národní síť Zdravých měst ČR.....</i>	<i>26</i>
3.4 <i>Spolupráce s obcemi jiných států.....</i>	<i>26</i>
3.4.1 <i>Přeshraniční impulzní centra.....</i>	<i>27</i>
3.4.2 <i>Euroregiony.....</i>	<i>27</i>
3.4.3 <i>Partnerská města a obce</i>	<i>28</i>
4 CHARAKTERISTIKA ORP PŘÍBRAM	30
4.1 <i>Obce spadající do ORP Příbram</i>	<i>32</i>
4.2 <i>SWOT analýza ORP Příbram.....</i>	<i>33</i>

5	MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI ORP PŘÍBRAM.....	36
5.1	<i>Mikroregiony.....</i>	36
5.1.1	Mikroregion Třemšín	36
5.1.2	Sdružení obcí Sedlčanska.....	38
5.1.3	Svazek obcí Březnicko	39
5.1.4	Sdružení obcí Střední Povltaví.....	39
5.1.5	Svazek obcí Podbrdského regionu	40
5.2	<i>Místní akční skupiny.....</i>	43
5.2.1	Místní akční skupina Brdy-Vltava	43
5.2.2	Místní akční skupina Sedlčansko	45
5.2.3	Místní akční skupina Podbrdsko	46
5.3	<i>Svaz měst a obcí České republiky</i>	46
5.4	<i>Národní síť zdravých měst.....</i>	49
5.5	<i>Místní Agenda 21</i>	50
5.6	<i>Spolupráce s jinými obcemi států Evropy.....</i>	51
5.7	<i>Zhodnocení meziobecní spolupráce v rámci ORP Příbram.....</i>	52
	ZÁVĚR.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	58
	PŘÍLOHY	64

ÚVOD

Téma bakalářské práce *Meziobecní spolupráce v rámci obce s rozšířenou působností Příbram* je zvoleno záměrně, a to z toho důvodu, aby město Příbram bylo ukázáno jako obec s rozšířenou působností, která je zapojena do spolupráce s ostatními obcemi, protože vzájemná spolupráce všech obcí v regionu řeší jejich problémy, jak po finanční stránce, tak po prosazování společných zájmů, aby bylo dosaženo co nejefektivnějších výsledků pro obce a jejich občany, ale i pro obce samostatně.

Zájem o meziobecní spolupráci se v současné době začíná zvyšovat. Hlavním důvodem je regionální politika, neboť obce se snaží zaměřovat na podporu a rozvoj regionů. Regionální politika je spojena se zlepšením životních podmínek obyvatel v dané obci. Spolupráce je zaměřena především na vytváření nových pracovních míst a bytovou výstavbu. Taktéž kulturní život a ekologie je jedním z primárních cílů obcí. Tato spolupráce je nezbytná pro fungování veřejné správy, protože umožňuje realizovat projekty, které by pro mnohé obce byly nedostupné. Aby se určité projekty mohly realizovat, je nutné vzít v potaz finanční možnosti jednotlivých obcí. Dalším z důvodů meziobecní spolupráce je možnost čerpat finanční prostředky z různých fondů, z fondů ministerstev životního prostředí, financí a evropských dotací, neboť vstupem České republiky do Evropské unie a navázáním spolupráce obcí s jinými obcemi členských států se tato šance několikanásobně zvýšila.

ORP Příbram za posledních několik let dokázala čerpat značné dotace z fondů Evropské unie a Regionálního operačního programu Regionu soudržnosti Středních Čech, díky čemuž došlo k navýšení pracovních míst, k celkové rekultivaci a v neposlední řadě i výstavbě. Je nutné vzít v úvahu, že Česká republika je od roku 2004 členem EU a nejde jen o čerpání dotací, ale taktéž o přilákání zahraničních investorů, k čemuž je třeba využít analýzy SWOT, která uvádí pozitivní a negativní stránky, na které je nutno se zaměřit, aby došlo k přilákání nejen turistů, ale právě i zmiňovaných zahraničních investorů pro ORP Příbram.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza zapojení obcí do jednotlivých forem meziobecní spolupráce na regionální úrovni a spolupráce s ostatními subjekty v regionu ORP Příbram. V rámci vedlejšího cíle bakalářské práce budou posouzeny pozitivní a negativní dopady meziobecní spolupráce na region Příbram, historie a současnost meziobecní spolupráce na Příbramsku.

Bakalářská práce je členěna do pěti kapitol. V první kapitole této práce je uvedena metodika a cíl bakalářské práce. Druhá kapitola se zabývá spoluprací obcí v České republice. Zde jsou popsány nejvýznamnější formy spolupráce ve vztahu k financování jednotlivých projektů a hospodaření obcí v regionech. Ve třetí kapitole jsou uvedeny formy meziobecní spolupráce. Čtvrtá kapitola popisuje charakteristiku obce s rozšířenou působností Příbram. Zde jsou uvedeny příklady spolupráce obcí a získané dotace z fondů EU. V páté kapitole jsou charakterizovány formy meziobecní spolupráce na Příbramsku, spolupráce na regionální úrovni, se subjekty na svém území, národní spolupráce obcí a spolupráce s obcemi jiných států.

Teoreticko-metodická analýza základního problému, který je v této bakalářské práci řešen, vychází primárně z legislativních zdrojů České republiky. Ty jsou obsaženy v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, tj. úplném znění zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 500/2004 Sb., správním řádu a v neposlední řadě v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústavě České republiky.

Pro zpracování práce byl proveden bibliografický průzkum a celkové zhodnocení získaných informací. Dále byly použity tyto metody: historická, komparativní, analýza, indukce, dedukce.

2 SPOLUPRÁCE OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Po většinu vývoje společnosti bylo charakteristické ohraničení města a venkova. Ty byly ohraničeny hradbami středověkého města, kde se uvnitř hradeb soustřeďovala rozhodovací i donucovací moc, obchod, specializovaná výroba a specializované služby, přičemž mimo hradby se většina obyvatel živila zemědělstvím.¹

Spolupráce je významným aspektem ve všech oblastech lidské společnosti. Umožňuje rychleji a účinněji dosáhnout potřebných výsledků, neboť v řadě případů není možné dosáhnout vytouženého cíle bez spolupráce. Její důležitost se projevuje nejen v oblasti mezilidských vztahů, ale i v oblasti činnosti a komunikace nejrozličnějších subjektů. Současné pojetí regionální neboli místní politiky je chápáno jako činnost, jejímž základním úkolem je přispívat ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečování jejich harmonického rozvoje, je zde kladen důraz na nutnost spolupráce obcí při rozvoji daného prostoru. Regionální politika je řízena především představiteli veřejné správy příslušných regionů a významně se opírá o potřebu jejich spolupráce při poznávání, pochopení a prosazování potřeb rozvoje a vytváření vhodných podmínek pro jejich praktickou realizaci. Fenomén spolupráce obcí se tak stává důležitým faktorem rozvoje a většinou lze předpokládat, že k rozvoji přispívá pouze spolupráce, která je účelná a efektivní a má samozřejmě pozitivní dopad na rozvoj daného území. Jde o vyhledávání vhodných zdrojů jednak vnitřních, ale i vnějších. Nejvíce se postrádají vlastní zdroje, a to jak personální, tak i materiální, a především finanční. Nedostatek finančních prostředků se objevuje jako jeden z nejčastěji deklarovaných problémů, které podmiňují další rozvoj obcí a regionů. Po vstupu ČR do Evropské unie se otevřely možnosti získávání „externí“ podpory k realizaci rozvojových záměrů obcí i regionů, současně však narostly nároky na jejich schopnost využít tyto zdroje pro zajištění kvalitních projektů.²

Regionální rozvoj reaguje na problémy strategického plánování ve veřejné správě a rovněž soustřeďuje svou pozornost na plánování na základní úrovni obcí, dobrovolných svazků obcí a krajů.³

Rovněž se ukazuje, že současná organizační a právní legislativa umožňující různé podoby spolupráce obcí není plně dostačující, což je poměrně závažným

¹ BINEK, J., et al. *Venkovský prostor a jeho oživení*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, s. 13.

² GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 11.

³ HOLEČEK, J., et al. *Metoda „RoIA – Nastavení implementačních procesů koncepčních dokumentů na krajské a obecní úrovni s cílem snížení implementačních deficitů“*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2012, s. 7.

problémem v procesech vyjednávání o realizaci společných rozvojových záměrů v daném území. Pro nalezení vhodných řešení je nutné využít i zahraničních zkušeností a porovnat je s českou realitou. Značnou bariérou plně funkční spolupráce obcí je i charakter jejich administrativní správy, se kterou se nejvíce potýkají zejména malé obce. Pro ně je pak většinou významnou podmínkou jejich úspěšného rozvoje právě možnost spolupráce a sdružování. Síla spolupráce obcí má své hranice a při zachování jejich individuální suverenity by neměla narušit možnost aplikace principu subsidiarity. To znamená, že obce mají dělat pouze to, co zvládnou, nejlépe pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Podmínkou kvalitní správy obce je využívání vhodných nástrojů řízení. Ostatní činnosti, které vyžadují již specifickou odbornost, by měly být vykonávány na úrovních, kde je možné je provádět co nejeefektivněji. Proto je třeba účelně vyhodnotit dosavadní, nepříliš koordinované, procesy spolupráce a přispět k jejich přeměně na efektivní nástroje regionální politiky.⁴

2.1 Vznik a vývoj územní samosprávy

Vývoj územní samosprávy je také spjat s vývojem a úlohou státu. V rámci státu vznikaly zeměpisně menší útvary, z důvodu potřeby lidí spolu blíže komunikovat, nebo pod vlivem kulturních, jazykových faktorů nebo případně vlivem ekonomických podmínek - sídelní útvary na křižovatkách obchodních cest. Tyto sídelní útvary získaly postupně v některých oblastech společenského života určitý stupeň nezávislosti na státu. Sídla začala spojovat jejich geografická poloha, jazykové, etnické, či ekonomické a jiné důvody a tímto vznikaly zárodky regionů, které se staly později základem pro vznik vyšších stupňů samosprávy.⁵

Územní samospráva tak vznikala:⁶

- Přírozeně – jako obce, města s větším i menším počtem obyvatel, kteří sídlí na stejném místě. Obec vždy byla a je neustále základem společnosti. Sdružuje občany, kteří mají na jejím území bydliště a vyvíjejí zde své ekonomické aktivity. V novověku je obec základním stupněm samosprávy, zabezpečuje pro své občany některé statky a služby.

⁴ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 12.

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007, s. 14.

⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007, s. 14.

- Uměle – z vůle státu – jako vyšší stupeň územní samosprávy na regionální úrovni, zahrnující společenství obyvatel více měst a obcí v dané oblasti, které spojují společné zájmy na střední úrovni (tzn. na území menším než je stát a větším než je obec). Podobně jako obce, i tyto regiony zabezpečují pro své občany některé druhy veřejných služeb.

Po druhé světové válce rostla úloha územní samosprávy měst a jejich financování. Města se ale ve svém rozvoji potýkala dost často s velkými vlnami migrace obyvatelstva, což znesnadňovalo zajišťování veřejných služeb (zejména bydlení, základní zdravotní péče a školství).⁷

Proces spolupráce začal v ČR v devadesátých letech 20. století. Obce se jako samostatné a samosprávné jednotky začaly pozvolna spojovat a sdružovat do spolupracujících seskupení různých typů na bázi teritoriální i sektorové. Některá seskupení mají území v jednom okrese, některá hranice okresů překračují, některá sdružují několik obcí, některá téměř všechny obce celého kraje.⁸

Rozvojová koncepce obce je základním nástrojem koncepčního řízení obce. Dle situace v obci, a také podle představ občanů, podnikatelů, zájmových organizací v obci, formuluje vizi a rozvojové cíle obce spolu s aktivitami vedoucími k jejich naplnění.⁹

2.2 Význam a důvody spolupráce obcí

Hlavní důvody pro spolupráci nejrůznějších subjektů mají základ v existenci tzv. synergického efektu, což znamená, že společně lze dosáhnout významnějšího výstupu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám. Spolupráci můžeme považovat za součinnost určitého množství subjektů při dosahování určitého jednotného cíle. Spolupráce je významným prvkem při fungování veřejné správy a nezbytným prvkem rozvoje regionů. Z hlediska zúčastněných partnerů, jimiž mohou být složky státní správy, jednotky samosprávy, neziskové organizace, podnikatelský sektor či občané, můžeme rozlišit řadu forem spolupráce založených na nejrůznějších kombinacích vztahů zúčastněných subjektů a podmínek pro její naplňování.¹⁰

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. s. 14-15.

⁸ DUŠEK, J. *Faktory regionálního růstu a rozvoje (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 118.

⁹ BINEK, J., et al. *Metodika „RoIA – inovativní přístup k plánování rozvoje obcí“*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2012, s. 4.

¹⁰ DUŠEK, J. *Faktory regionálního růstu a rozvoje (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 67.

Spolupráce obcí je široce rozvětvená oblast veřejné správy s řadou přesahů do sféry soukromé. Hlavním východiskem pro spolupráci obcí mezi sebou, či s jinými subjekty, je společná snaha o rozvoj území. Územní princip je proto jedním z primárních prvků pro budování spolupráce. Konkrétní spolupráce obcí vyplývá zejména z potřeby řešit problémy z omezených zdrojů a z předpokladů aktérů k řešení jednotlivých typů problémů.

„Pro obce je efektivní spolupráce klíčovým faktorem jejich rozvoje. Umožňuje jim realizovat rozhodující rozvojové záměry na svěřeném území, připravovat a uskutečňovat rozvojové projekty, které by samostatně pro jednotlivé obce byly zcela nedosažitelné. Umožňuje jim takto snížit problémy plynoucí z jejich případné malé populační velikosti nebo nevýhodné územní odlehlosti. Lze proto tvrdit, že meziobecní spolupráce je hlavním těžištěm spolupráce ve veřejné správě.“¹¹

Pro úplnost je nutné uvést, že spolupráce napříč jednotlivými úrovněmi veřejné správy vykazuje svébytný charakter zejména kvůli různému postavení partnerů. V případě spolupráce mezi kraji a obcemi jde o vztah rozvojový, kdy kraj usiluje o zlepšení podmínek obcí, v případě spolupráce mezi státní správou a samosprávou jde zejména o vztah správní a koordinační, který souvisí se smíšeným modelem přenesené a samostatné působnosti.¹²

V části evropských zemí je meziobecní spolupráce fenomén starý jako sama obec. Spolupráce obcí se rozvíjela od roku 1950 v nejrůznějších formách a stala se tak víceúčelovou. Někdy je spolupráce zákonnou povinností, kde zákon ukládá úkoly a oprávnění, ale většinou je ponechána obcím.

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích se spolupráce mezi obcemi uskutečňuje zejména:¹³

- na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi.

Smlouva mezi dvěma nebo více obcemi ke splnění určitého úkolu se uzavírá na dobu určitou nebo dobu neurčitou. Předmětem této smlouvy nemůže být vznik

¹¹ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 14-15.

¹² GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 15.

¹³ ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (tiskový zákon). In *Zákony V/2010*. Český Těšín : Poradce, s.r.o., 2010, s. 13.

právnícké osoby. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena zastupitelstvy obcí, jinak je neplatná.¹⁴

Povinné náležitosti smlouvy:¹⁵

- identifikace všech účastníků,
- vymezení předmětu smlouvy, jeho rozsahu, práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy,
- je-li předmětem smlouvy společná výstavba, pak též způsob využití stavby po jejím ukončení,
- způsob odstoupení od smlouvy,
- způsob vypořádání majetku po ukončení účinnosti smlouvy.

Majetek, který byl získán během výkonu společné činnosti obcí na základě smlouvy mezi dvěma nebo více obcemi ke splnění konkrétního úkolu, se stává spoluvlastnictvím všech účastníků této smlouvy. Podíly na majetku získaném společnou činností jsou stejné, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. Ze závazku vůči třetím osobám jsou účastníci smlouvy zavázáni společně a nerozdílně, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. Důvody obecní spolupráce mají především účelový charakter, který spočívá ve spojení obcí s cílem zabezpečovat potřeby svěřené obcí ze zákona. Pokud realizace těchto potřeb přesahuje možnosti obce z důvodu například propojení infrastruktury (technické, sociální, ekonomické) nebo realizace společných projektů, navazují obce spolupráci účelovou s cílem:¹⁶

1. zabezpečit investiční akce přesahující možnosti obce jedné, případně takové akce, které se realizují na katastrálních územích více obcí.
2. podílet se na projektech, které souvisí s rozvojovými aktivitami regionu nebo mikroregionů a mají významný efekt například pro zaměstnanost a vzdělanost občanů a s tím související zvyšování konkurenceschopnosti regionu.

2.3 Důvody spolupráce obcí

Důvody spolupráce představují určitou právní a organizační podobu. Hlavními zásadami jsou vztahy ke konkrétnímu účelu, které můžeme členit podle území a subjektů, které společně spolupracují. Jednotlivé formy spolupráce mají různou

¹⁴ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : ORAC, 2000, s. 36.

¹⁵ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : ORAC, 2000, s. 37.

¹⁶ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 15-16.

činnost, která je tvořena širokou a různorodou škálou aktivit. Spolupráce je významný prvek veřejné správy a klíčový prvek rozvoje regionů. Z hlediska zúčastněných partnerů mohou spolupracovat složky státní správy, jednotky samosprávy, neziskové organizace, podnikatelský sektor či občané. Spolupráce obcí je pro jejich celkový rozvoj nutná.¹⁷

Umožňuje realizovat rozvojové projekty, na něž by jedna obec nestačila, a rovněž může přinést značné úspory. Je nutno uvést spolupráci napříč jednotlivými úrovněmi veřejné správy, která vykazuje svébytný charakter zejména kvůli různému postavení partnerů. V případě spolupráce mezi kraji a obcemi jde především o vztah rozvojový, kdy se kraj snaží o zlepšení podmínek obcí. V případě spolupráce mezi státní správou a samosprávou jde zejména o správní a koordinační vztah, který souvisí se smíšeným modelem výkonu jejich přenesené a samostatné působnosti.

Faktory, které ovlivňují spolupráci:^{18,19}

1. Počet a charakter subjektů.
2. Účel, charakter a náplň činnosti – nalezení vhodného tématu.
3. Motivace spolupracujících subjektů – reálná možnost dosažení cílů.
4. Forma spolupráce – musí odpovídat potřebám.
5. Časové rozložení nákladů a výnosů.
6. Ochota spolupracovat a schopnosti zapojených osob.
7. Způsob financování.
8. Způsob dospívání k rozhodnutí.

2.4 Právní úprava a formy spolupráce

Aby došlo k maximálnímu využití ekonomických a lidských zdrojů, dochází v současné době ke sdružování obcí. Každá obec musí jednat pouze podle platných zákonů. Jedná se především o:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník,
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

¹⁷ BINEK, J., et al. *Obce a regiony versus podnikatelé*. 1 vyd. Brno : GaREP, 2011, s. 11.

¹⁸ SVOBODOVÁ, H., et al. *Synergie ve venkovském prostoru*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2011, s. 93.

¹⁹ BINEK, J., et al. *Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2012, s. 5.

2.5 Slučování obcí jako řešení

Sloučení obcí je situace rovnoprávného spojení dle zákona o obcích, kdy obě stávající obce zanikají a současně vzniká obec nová, která bude novým právním nástupcem obou obcí, přičemž jméno nově vzniklé obce bude mít název jen po jedné z nich. V případě, že se obce nedohodnou o názvu nově vzniklé obce, rozhodne o názvu ministerstvo vnitra. V jiném případě, pokud by obce chtěly, aby se název nové obce skládal ze spojení obou starých názvů obcí, je nutné požádat opět ministerstvo vnitra. Zánik obou dosavadních obcí je jen formální úkon, protože nově vznikající obec si zachovává právní kontinuitu po obou těchto obcích. Připojení obce je situace, kdy se jedna obec připojuje k obci jiné, čímž zaniká, obec přijímající však nezaniká. Přijímající obec vstupuje do všech práv a povinností včetně závazků připojované zanikající obce. Spojení obcí lze provést jen ke dni voleb do zastupitelstev v obcích nebo k počátku kalendářního roku. Česká republika má 6 244 obcí a vše nasvědčuje tomu, že do budoucna jich významně ubude. Podle Svazu měst a obcí, Asociace krajů ČR a některých starostů čeká Českou republiku jejich postupné slučování. Jedním z hlavních důvodů je momentální složitost samosprávy, s tím související přibývání agendy od státu a nedostatek peněz na některé investice. K výkonu státní správy pošle ročně ministerstvo financí krajům a obcím přibližně 10 miliard Kč. Větší spolupráce obcí je nutná právě pro optimalizaci výkonu veřejné správy. Takovéto optimalizace můžeme dosáhnout buď sloučením malých obcí, nebo vytvořením nějaké formy spolupráce. Podle provedeného průzkumu Sociologické laboratoře KHV PEF České zemědělské univerzity v Praze v říjnu 2004 uvažovalo o možnosti sloučení jejich obce s jinou další obcí pouze zanedbatelné procento starostů obcí s počtem obyvatel do 2000 (konkrétně 1,5 %). Přibližně tři čtvrtiny oslovených starostů uvedlo, že by místní občané s připojením jiné obce k jejich obci nesouhlasili. Necelá pětina starostů se vyjádřila, že by s tímto připojením občané souhlasili. Účelem meziobecní spolupráce má tedy být především snížení velkého množství agendy, potažmo administrativy, kterou obcím ukládá stát, čímž by se ušetřily prostředky na výkon samostatné působnosti. Meziobecní spolupráce totiž běžně funguje v mnoha vyspělých evropských zemích a je zpravidla podporována státem. Typickým příkladem jsou Francie nebo Švýcarsko. V zájmu svých občanů a v zájmu rozvoje malých obcí by proto měla i ČR tyto spolupráce podpořit. Rok od roku vynakládá stát stále méně finančních prostředků na obce, čímž dochází k nátlaku především na malé obce. Nedostatek peněz na výkon státní správy budou muset nahradit financováním ze svých samosprávných rozpočtů určených na investice.

Ze zkušeností z jiných evropských zemí a dle odborníků je patrné, že spolupráce vyplývající z dobrovolného sdružení obcí představuje efektivní krok k zajištění optimálních služeb občanům a výkonu veřejné (státní) správy. V Čechách byla zadlužena více než polovina obcí. Hovoří o tom statistiky ministerstva financí. Dluh 3 250 obcí na konci roku 2009 činil 80,6 miliard Kč. Většina z bankovních úvěrů pro obce sloužila k opravě komunikací, budování kanalizací a ČOV, opravám a stavbě bytových domů nebo nových sportovních zařízení apod.²⁰

²⁰ ČERKLOVÁ, M. *Meziobecní spolupráce obce Boršov nad Vltavou jako faktor rozvoje regionu*. České Budějovice, 2011. Bakalářská práce. VŠERS, Katedra společenských věd. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

3 FORMY MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE

Vzhledem k finanční náročnosti jednotlivých projektů, jsou obce nuceny se spojit do různých svazků, mikroregionů a dalších uskupení, neboť na takovéto projekty je potřeba čerpat dotace nejen od Evropské unie a různých ministerstev, ale i z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Středních Čech.

Možností spolupráce různých aktérů na regionální úrovni je velké množství. Obec se může za účelem posílení své pozice, rozvoje určitých témat či získání informací a metodické podpory více či méně zapojit do různých forem spolupráce. Každé z těchto uskupení má svůj kladný přínos, jehož dosažení klade na obec značné nároky. Je proto důležité zvážit, kde a jak se má obec ve vnějším prostředí angažovat. Spolupráce obcí se realizuje velkou řadou konkrétních forem spolupráce. Formy spolupráce představují konkrétní právní a organizační podobu spolupráce, přičemž velmi důležitý je vztah ke konkrétnímu účelu. Formy spolupráce lze řadit podle mnoha hledisek, z nichž nejvhodnější je kombinace členění podle území a spolupracujících subjektů. Jak již bylo uvedeno, spolupráce obcí mezi sebou je upravena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, z něhož je zřejmé, že mohou spolupracovat pouze při výkonu samostatné působnosti. Mohou uzavřít smlouvu ke splnění určitého úkolu, vytvořit dobrovolný svazek obcí, nebo založit právnickou osobu. Další formou spolupráce je přiřazení určitých specifických forem spolupráce na právní úrovni. Základním rozlišovacím hlediskem z pohledu zákona jsou zúčastněné subjekty. Je tak rozlišena spolupráce výhradně meziobecní a spolupráce jiných fyzických a právnických osob včetně obcí.²¹

Klíčoví aktéři regionálního rozvoje na obecní úrovni jsou:²²

- obec,
- obcí zřizované či založené organizace – školy aj.,
- významní místní podnikatelé, kteří se chtějí zapojit do rozvoje obce či regionu,
- významné instituce sídlící v obci - vysoké školy,
- neziskové organizace,
- občané,
- experti se vztahem k obci.

²¹ BINEK, J., et al. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010, s. 38-39.

²² BINEK, J., et al. *Rozvojový interaktivní audit*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2011, s. 33-34.

3.1 Meziobecní spolupráce na regionální úrovni

Meziobecní spolupráce je chápána jako činnost, jejímž úkolem je přispívat ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečení jejich rozvoje.²³

3.1.1 Dobrovolný svazek obcí

Dobrovolný svazek obcí je nejznámější formou spolupráce obcí v České republice. Obce mají právo smluvně vytvářet svazek obcí a vstupují do něho za účelem ochrany a prosazování společných zájmů, přičemž právo na vystoupení ze svazku nesmí být omezeno. Členy svazku mohou být jen obce, neboť svazek je právnickou osobou. Dobrovolný svazek obcí funguje jako právnická osoba a může zakládat další soukromoprávní právnické osoby, neboli obchodní společnosti, které slouží k plnění svých úkolů nebo se podílí na činnosti už založených právnických osob.²⁴

Dobrovolný svazek obcí se může zabývat školstvím, zdravotnictvím nebo sociální péčí, zabezpečuje čistotu obce, spravuje majetek obcí, místní komunikace, zavádí a rozšiřuje inženýrské sítě apod.²⁵

Dobrovolné svazky obcí často slouží jako základ pro další spolupráce, jako jsou místní akční skupiny a euroregiony, svazky obcí mohou vstoupit jako celek i do Národní sítě zdravých měst. V dnešní době dochází na velké části území České republiky k velkému zakládání mikroregionů, což zapříčinilo Ministerstvo pro místní rozvoj. To vyhlásilo dotační pravidla, která umožňují získat velké finanční prostředky z programu obnovy venkova. Obce vstupují do těchto spolků prostřednictvím svých starostů jako do mikroregionů, a to pouze za tímto účelem. Pro správné fungování mikroregionů není rozhodující jejich velikost, ale zvolení správné strategie při jejich založení. Hlavní je správně sepsaná smlouva o sdružení, kde jsou vymezena všechna práva a povinnosti členů. Při zakládání mikroregionů je vhodné zvolit správný název sdružení, který by měl charakterizovat území, na kterém se obce rozkládají.²⁶

²³ CHABIČOVSKÁ, K., et al. *Rozvojový interaktivní audit – přístupy k řešení disparit*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2009, s. 25.

²⁴ KOUDELKA, Z. *Obecní samospráva (Zákon o obcích v komentovaném znění)*. Brno : Doplněk, 2006, s. 54.

²⁵ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : ORAC, 2000, s. 36.

²⁶ REKTOŘÍK, J., et al. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně – Ekonomicko-správní fakulta, 1999, s. 25.

3.1.2 Společná právnická osoba

Vyžaduje-li společný úkol obcí stabilnější spolupráci, mohou obce společně založit novou právnickou osobu. Jedná se o obchodní společnost, která může být akciová nebo společnost s ručením omezeným. Zakládání i činnost těchto právnických osob se řídí dle příslušného ustanovení zákona o obchodních korporacích. V praxi se této formy využívá např. u dopravních podniků, tepláren, správy bytových domů, lesů, rybníků apod.²⁷

3.1.3 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Forma spolupráce obcí je nová, poprvé se objevila v roce 2000, avšak stala se druhou nejvíce využívanou formou spolupráce. Týká se více než poloviny obcí. Mohou ji uzavírat pouze obce. Smlouva ke splnění konkrétního úkolu může být uzavřena mezi dvěma nebo více obcemi, a to buď na dobu určitou, nebo neurčitou. Předmětem smlouvy je vždy zajištění konkrétního úkolu, který spadá do samostatné působnosti zúčastněných obcí. Zpravidla se jedná o úkol, jehož splnění přesahuje hranice obce a může mít význam i pro další obec či obce. Předmětem smlouvy ale není vznik právnické osoby – ta může vzniknout podle ustanovení občanského zákoníku.²⁸

3.2 Spolupráce obcí se subjekty v území

3.2.1 Místní akční skupiny

Při rozvoji venkova se zapojují podnikatelské subjekty a neziskové organizace prostřednictvím místních akčních skupin, ve kterých mohou být sdruženy nejen obce, ale i svazky obcí, pokud jsou dodržena pravidla. Primárním úkolem místních akčních skupin je rozvíjení vnitřního potenciálu venkovského území podle metody LEADER, která je založena na principu partnerství, přičemž hlavní výhodou místních akčních skupin je možnost financování z evropských prostředků (dotací) v rámci Programu rozvoje venkova České republiky.²⁹

²⁷ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, s. 31.

²⁸ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno : Georgetown, 2007, s. 32.

²⁹ BINEK, J., et al. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010, s. 40.

Leader+

V českém jazyce by se dal vyjádřit program LEADER ČR jako propojení aktivit, které rozvíjejí venkovskou ekonomiku.³⁰

Jsou využívány investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu ČR na daný rok. Na jedné straně je určen místním akčním skupinám, které vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie spolu se záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují určité projekty. Program LEADER ČR je především zaměřen na nové formy vylepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví. Finálním cílem programu je vylepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích.³¹

Nejčastějšími dílčími cíli jsou:³²

1. Nové formy vylepšení kvality života ve venkovských oblastech.
2. Nové formy posílení místního ekonomického prostředí a vytváření nových pracovních míst.
3. Nové formy zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů.

Z podpory programu LEADER ČR je možné realizovat investiční projekty, jako například:³³

1. Nákup nových zemědělských strojů.
2. Obnovení přírodních lokalit.
3. Obnova kulturních památek nebo charakteristických stavebních prvků sídel a krajiny.
4. Nákup nových strojů, technologie pro obnovu a údržbu přírodních lokalit či kulturního dědictví.
5. Obnova a vybudování nových ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu (obchody, restaurace, kuchyně, ubytování atd.).

³⁰ DUŠEK, J. *Faktory regionálního růstu a rozvoje (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 140.

³¹ LEADER ČR [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2014 [cit. 13. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.

³² LEADER ČR [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2014 [cit. 13. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.

³³ LEADER ČR [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2014 [cit. 13. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.

Program LEADER v ČR:

- **LEADER+** je program, který navazuje na již úspěšné programy LEADER I a LEADER II. Poskytuje podporu integrovaným strategiím pro další rozvoj venkovských oblastí, podporuje spolupráci mezi venkovskými oblastmi v jednom státě nebo mezi více státy a tvorbu sítí na celoevropské úrovni. Je neinvestiční opatření operačního programu Rozvoj venkova a zemědělství, za který odpovídá Ministerstvo zemědělství ČR.³⁴
- **LEADER ČR** je v každém roce místním investičním programem Ministerstva zemědělství ČR, který je určen k financování projektů místních subjektů (neziskových organizací, podnikatelů, malých podniků a obcí) ve venkovských oblastech. Hlavním účelem je přivést k životu aktivity v regionu, podpořit místní ekonomiku a služby, kulturní, společenský a sportovní život.³⁵

Dlouhodobé důsledky uplatnění metody LEADER:³⁶

1. zlepšení spolupráce subjektů, které se v obci aktivně podílí na různých projektech a překonání izolace,
2. posílení místní demokracie,
3. integrovaný rozvoj venkova,
4. zapojení soukromého kapitálu do rozvoje obcí ve větší míře,
5. efekt společného postupu subjektů soukromé a veřejné sféry,
6. LEADER lépe využívá specifika jednotlivých venkovských regionů,
7. zeslabuje centralizovaný, administrativní a paušální přístup k regionům.

3.2.2 Místní Agenda 21

Místní Agenda 21 (MA21) je mezinárodním programem, který zavádí zásady udržitelného rozvoje na místní úrovni a vychází ze závěrů mezinárodního Summitu v Rio de Janeiru v roce 1992.³⁷

V tomto mezinárodním programu je zastřešeno zvyšování kvality veřejné správy a uplatňují se zde principy udržitelného rozvoje na regionální a místní úrovni. Kvalitní

³⁴ ČEPELKA, O. *Iniciativa Evropské unie LEADER pro rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2001, s. 9.

³⁵ ČEPELKA, O. *LEADER po roce 2006* [online]. Liberec : Tima, 2006 [cit. 13. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://leader.tima-liberec.cz/leader--mas/metoda-leader-po-roce-2006--prilezitost-pro-venkovske-regiony.aspx>>.

³⁶ ČEPELKA, O. *LEADER po roce 2006* [online]. Liberec : Tima, 2006 [cit. 13. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://leader.tima-liberec.cz/leader--mas/metoda-leader-po-roce-2006--prilezitost-pro-venkovske-regiony.aspx>>.

³⁷ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 36.

strategické plánování je nezbytnou součástí fungujícího programu Místní Agendy 21, a to včetně jeho financování a neustálé komunikaci s veřejností, kde se buduje systémové partnerství a směřování k udržitelnému rozvoji.³⁸ Obce, města i regiony mohou realizovat program Místní Agenda 21.

V České republice je databáze MA21, kde se vede oficiální evidence všech obcí, měst i regionů, které tento program realizují. Primárním cílem této evidence je poskytovat přehledný monitoring úrovně programu MA21, přičemž tato úroveň je řazena do různých kategorií.³⁹

3.2.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Soukromý a veřejný sektor mohou spolupracovat různými způsoby, a to za různým účelem a v rozdílném rozsahu. Právě jednou z typických forem spolupráce těchto sektorů je tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership, PPP). Tento pojem označuje spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Vzniká za účelem využít možnosti a schopnosti soukromého sektoru při zajišťování veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. PPP tak přispívá ke zvýšení kvality i efektivnosti veřejných služeb, mezi které patří právě i výkon státní správy. Můžeme si uvést klasické příklady realizace formou PPP: projekty v oblasti dopravní infrastruktury, bydlení, školství apod. Města a obce v ČR se doposud příliš do partnerství soukromého a veřejného sektoru nezapojily, a to právě ve většině případů z nedostatku finančních zdrojů. Ale nutno říci, že patřičné kroky pro podporu PPP v ČR již byly zahájeny. Například Ministerstvo financí zřídilo Centrum pro podporu implementace PPP. Toto centrum má za úkol poskytovat metodické a informační materiály pro podporu spolupráce. Navíc byly zřízeny ještě další dvě organizace, které se věnují problematice PPP. Jednou z nich je tzv. PPP Centrum, které poskytuje služby pro veřejný sektor a nabízí podporu projektového řízení u pilotních PPP projektů. Druhou je tzv. Asociace PPP, která podporuje rozvoj služeb a podnikání – čili soukromý sektor - formou PPP a zdůvěřhodňování efektivity této formy spolupráce.⁴⁰

³⁸ HOLEČEK, J., et al. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. 1. vyd. Brno : GaREP Publishing, 2009, s. 27.

³⁹ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 37.

⁴⁰ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, s. 38-39.

Nejčastější formy PPP

Mezi nejběžnější formy PPP patří **kontrakt**, což je pronájem veřejného podniku nebo společný podnik. Další je **koncese**, což znamená povolení provozovat nějakou určitou výdělečnou - komerční činnost. **Licence**, tj. oprávnění používat nějaký určitý produkt nebo know how. **Franchising** znamená podnikat jako obchodní firma, ale jiného významnějšího subjektu. **Leasing**, který je velmi dobře znám zvláště v soukromém sektoru a znamená v podstatě pronájem, investice.⁴¹

3.2.4 Zájmové sdružení právnických osob

K ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu mohou právnické osoby vytvářet zájmová sdružení právnických osob. K založení se požaduje písemná zakladatelská smlouva uzavřená zakladateli nebo schválení založení na ustavující členské schůzi. O založení sdružení na této schůzi se sepíše zápis obsahující seznam zakládajících členů sdružení s uvedením jejich jména a bydliště a podpisy členů. Ke smlouvě nebo zápisu o ustavující členské schůzi musí být přiloženy stanovy a určení osob oprávněných jednat jménem sdružení, jež schválí zakladatelé nebo ustavující schůze. Sdružení je právnickou osobou, jež odpovídá svým majetkem za nesplnění svých povinností. Sdružení nabývá právní způsobilosti zápisem do registru sdružení vedeného u příslušného krajského úřadu podle sídla sdružení. Sdružení zaniká výmazem z registrace.⁴²

3.3 Národní struktury spolupráce obcí

Spolupráce měst a obcí se zaměřuje na místní rozvoj, ekonomickou spolupráci nebo spolupráci na společných projektech v rámci evropských programů.⁴³

3.3.1 Svaz měst a obcí České republiky

Svaz měst a obcí České republiky (SMO ČR, Svaz) je organizací, přičemž členy mohou být pouze obce ve smyslu zákona o obcích. Základním cílem Svazu je hájit společné zájmy a práva obcí sdružených ve Svazu a vytvářet nejlepší podmínky pro řešení všech problémů a otázek společných pro jeho členy.⁴⁴

⁴¹ WOKOUN, R., et al. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007, s. 198.

⁴² *Zákon o obchodních korporacích* [online]. Zlín : AION CS, 2014 [cit 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>>.

⁴³ *Přehled členských municipalit - mapa* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst ČR, 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2086521t>>.

⁴⁴ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 40.

Činnost tohoto Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. Svaz je otevřenou zájmovou nestrannickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. K zajištění požadavků jednotlivých druhů obcí jsou zřízeny komory Svazu. SMO ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Spolupracuje na návrzích legislativních opatření formou připomínek právních norem v oblastech týkajících se místní samosprávy, čímž napomáhá tvorbě regionální politiky.⁴⁵

Svaz měst a obcí České republiky také vytváří podmínky pro integrování českých obcí do různých forem spolupráce v oblasti činnosti orgánu samosprávy a místní správy v Evropě i v dalších zemích světa. Svaz spolupracuje s podobnými partnerskými svazy v jiných zemích a zároveň zajišťuje spolupráci mezi jednotlivými obcemi v ČR a v zahraničí. Svaz obohacuje zájmy místních samospráv i na evropské úrovni. Spolu s dalšími asociacemi se snaží ovlivňovat podobu evropské legislativy a politik ve prospěch měst a obcí. Účastní se činnosti Evropské rady obcí a regionů, Výboru regionů a Kongresu místních a regionálních orgánů při Radě Evropy. Je zapojen i ve Světové organizaci měst a samospráv a v Evropské sociální síti. Svaz se rovněž účastní různých mezinárodních projektů, do jejichž realizace zapojuje své členy a podporuje města a obce v navazování partnerské spolupráce. Je aktivní v oblasti transformační spolupráce se zeměmi jihovýchodní a východní Evropy.⁴⁶

Hlavní cíle Svazu měst a obcí v České republice:⁴⁷

1. obhajovat společné zájmy a práva měst a obcí a vytvářet tak příznivé podmínky k jejich rozvoji,
2. posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí,
3. podporovat a rozvíjet samosprávnou demokracii ve veřejné správě,
4. podílet se na přípravě zákonů a dalších opatření, která mají dopad na místní samosprávu a posilovat tak vliv obcí v legislativní oblasti,
5. vzdělávat zastupitele i pracovníky místních samospráv,
6. podporovat výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe,

⁴⁵ BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru (Aktéři a nástroje rozvoje venkova)*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2009, s. 49.

⁴⁶ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 40.

⁴⁷ *Hlavní cíle* [online]. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2011 [cit. 4. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/hlavni-cile/default.aspx>>.

7. informovat vládu, parlament i instituce Evropské unie včas o tom, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na kvalitu života občanů i na rozvoj jednotlivých území.

K 1. lednu 2014 Svaz sdružuje 2 502 obcí, což je 40 % z celkového počtu obcí v České republice. Členské obce Svazu zastupují 7,9 mil. obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje 75 %.⁴⁸

3.3.2 Národní síť Zdravých měst ČR

Národní síť Zdravých měst ČR je zájmovým sdružením právnických osob. Členy jsou obce, města i kraje, které poskytují svým členům poradenství v oblasti spolupráce a výměny zkušeností a přístupu k finančním zdrojům včetně konzultací k přípravě projektů. Taktéž nabízí pomoc při zpracování strategie rozvoje nebo zprostředkování spolupráce s odbornými partnery v ČR i zahraničí. Národní síť Zdravých měst ČR také podporuje kvalitu veřejné správy a kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví. Konkrétními řešenými otázkami jsou např. komunitní plánování, mezinárodní spolupráce, školství a jiné. Pro zefektivnění procesu řízení a plánování obcí, měst i krajů v Národní síti Zdravých měst ČR byl vytvořen DataPlán Národní síť Zdravých měst ČR, informační systém, který propojuje strategické plány jednotlivých měst, obcí a regionů. Zdravá města se dále připojují k celostátním kampaním, jako např. Den Země, 30 dní pro neziskový sektor, Světový den bez tabáku, Národní dny bez úrazů, Den bez aut apod.⁴⁹

Ke dni 1. ledna 2014 má Národní síť zdravých měst 115 členů, s regionálním vlivem na 2652 měst a obcí, ve kterých žije 5,896 milionu obyvatel, což představuje 56 % populace ČR.⁵⁰

3.4 Spolupráce s obcemi jiných států

Větší část měst a mnoho obcí v České republice spolupracuje s partnerskými městy a obcemi z různých evropských států, přičemž není vyloučena spolupráce s více

⁴⁸ Členská základna [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/clenove/clenska-zakladna.aspx>>.

⁴⁹ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 41-42.

⁵⁰ *Přehled členských municipalit - mapa* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2087231t>>.

městy či obcemi z různých států EU, jedná se tedy o spolupráci na nadnárodní úrovni. V rámci partnerských obcí se uplatňují nejčastěji aktivity zaměřené na výměnu informací a zkušeností z oblasti fungování veřejné správy nebo realizace rozvojových projektů.⁵¹

3.4.1 Přeshraniční impulzní centra

Přeshraniční impulzní centra jsou evropským pilotním projektem přeshraniční spolupráce regionů podél příhraničních oblastí Dolního Rakouska, České republiky, Slovenska a Maďarska. Jejich hlavním cílem je především pomáhat překonávat hranice, nejen po technické, ale i po společenské stránce. Přeshraniční impulzní centra nabízejí impulzní a podpůrnou činnost při realizaci příhraničních projektů a aktivit každodenního života občanů. Primárním cílem aktivit je hospodářská oblast a sekundárním cílem je kultura a sociální oblast. Takto vytvořená spolupráce by měla v daném regionu odstranit současné předsudky a motivovat obyvatele k příhraniční spolupráci. Během realizace společných plánů, které překračují hranice, mohou být v regionech lépe využity hospodářské šance rozšířené EU. Hlavně podniky, které zvažují krok přes hranice, mohou z přeshraničních kooperací v mnoha ohledech vydělat. Takto si mohou provozovatelé firem v příhraničí zajistit dlouhodobou budoucnost. Finanční prostředky pro projekty realizované v rámci příhraničního impulzního centra byly čerpány z iniciativy Evropského společenství Interreg IIIA a z regionálních programů firmy Ecoplus a Dolnorakouské společnosti pro podporu příhraničí. Všechny projekty, které byly realizované, a aktivity podporující malé a střední podniky posilující malé regionální spolupráce, a to zejména v oblasti turismu za období 2007 - 2013, bylo možné využít k financování operačních programů přeshraniční spolupráce. I po vstupu České republiky, Slovenska a Maďarska do EU zůstává význam přeshraniční spolupráce a odbourávání hranic aktuální. Problémem fungování příhraničního impulzního centra je v poslední době financování, neboť po vyčerpání grantových prostředků většina center zaniká.⁵²

3.4.2 Euroregiony

První takovýto euroregion vznikl roku 1958 na hranicích Holandska a Německa s primárním cílem rozvoje a zesílení příhraničních struktur. Hlavními a zároveň

⁵¹ BINEK, J., et al. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010, s. 40.

⁵² GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 42.

nejčastějšími aktéry euroregionů jsou nejen obce a kraje, ale samozřejmě i průmyslové a obchodní komory, odbory, zájmová sdružení a jiné.⁵³

Přeshraniční spolupráce obcí a měst se rozvíjí v rámci tzv. euroregionů. Jejich hlavním cílem je překonávat hranice a postupně snížit význam státních hranic na úroveň správního členění s pozitivním účinkem směřujícím ke spolupráci. Pro existenci euroregionů, s výjimkou některých chart Rady Evropy, neexistuje právní opora. Přesto si tyto subjekty dokázaly postupem času získat respekt. Ve většině zemí EU disponují důležitým vlivem, pokud nepřímo monopolem, co se týče administrování unijních prostředků pro podporu regionální přeshraniční spolupráce. V první řadě se jedná o prostředky v rámci tzv. Iniciativy INTERREG, která existuje již od roku 1989 a se kterou má Česká republika své zkušenosti. Euroregiony však s Evropskou unií jako takovou nejsou přímo spojeny, existují i v nečlenských zemích EU a řadu svých projektů financují nezávisle na EU. Euroregiony v České republice zpravidla fungují jako zájmová sdružení právnických osob nebo jako sdružení subjektů vzniklé na základě smlouvy. Vytváří takové organizační struktury, které jsou zapotřebí k naplnění cílů. Některé euroregiony působí pouze jako servisní a poradní místo, a jiné naopak vytváří rozsáhlé pracovní skupiny, které se pravidelně schází a řeší aktuální problémy, nebo přímo i vytváří dotační programy a provádějí jejich administraci. Spolupráce vzniká na územích, kde existuje určitá kulturní a hospodářská spjitost překračující státní hranice. Jejím cílem je zlepšování životních podmínek místního obyvatelstva – zejména v sociální oblasti, kultury, hospodářství a infrastruktury. Hlavním motivem vzniklých sdružení je tedy snaha o odstraňování nerovností a postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje na obou stranách hranice.⁵⁴

3.4.3 Partnerská města a obce

Řada měst a obcí v České republice spolupracuje s partnerskými městy a obcemi v některém z členských států Evropy, ale není výjimečná ani spolupráce s více městy či obcemi současně.⁵⁵

Navazování partnerských vztahů mohou realizovat města či obce samy, případně mohou využít služeb Svazu měst a obcí ČR. Základem pro funkční a živé partnerství jsou vzájemné porozumění a společné chápání partnerské spolupráce mezi

⁵³ DOČKAL, V., et al. *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství (Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska)*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006, s. 68.

⁵⁴ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 43.

⁵⁵ *Zahraniční rozvojová spolupráce* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2013 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.partnerskamesta.cz/zahranicni-rozvojova-spoluprace/default.aspx>>.

municipalitami, efektivní komunikace, jasné a srozumitelné cíle naplňující obsah partnerství a aktivní zapojení občanů, zájmových a profesních sdružení do partnerských aktivit. Dopad spolupráce může být v konkrétních obcích velmi rozdílný. Pohybuje se od čistě deklaratorní, až po velmi intenzivní spolupráci. Nejčastějšími cíli spolupráce bývají konzultace a přenos poznatků v oblasti veřejné správy, kulturní a společenská spolupráce, různé výměnné pobyty, spolupráce v oblasti dopravy, územního plánování a podpory cestovního ruchu, a s tím související spolupráce na různých projektech. Charakteristickým rysem je postupné rozvíjení kontaktů od účasti na kulturních a společenských akcích, přes spolupráci v oblasti optimalizace výkonu samosprávních funkcí k ekonomické spolupráci včetně společné participace na programech, které jsou spolufinancovány EU. Relativně významným rysem této spolupráce je také finanční pomoc ze strany zahraničních partnerů. Partnerství měst a obcí je podporováno ze strany Evropské unie, např. formou grantů podporujících výměnné pobyty občanů z partnerských měst nebo pořádání konferencí a seminářů. Podmínkou je, aby tyto akce podporovaly myšlenky evropské integrace. Zvláštní pozornost je věnována výměnnému pobytu mladých lidí, kulturním a vzdělávacím akcím, integraci znevýhodněných skupin obyvatel a rovným příležitostem mužů a žen.⁵⁶

⁵⁶ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2007, s. 45.

4 CHARAKTERISTIKA ORP PŘÍBRAM

Příbramsko spadá do Středočeského kraje, který se nachází uprostřed Čech. Velikostí a počtem obcí společně s počtem obyvatel patří Středočeský kraj mezi největší kraje České republiky. Jeho rozloha 11 015 km² zabírá 14 % území ČR a je cca 1,9 krát větší, než je průměrná rozloha kraje v České republice. Nejvyšším bodem území je vrchol brdských hřebenů Tok (864 m n. m.) v okrese Příbram, nejnižším bodem je řečiště Labe (153 m n. m.) v okrese Mělník. Administrativně se kraj dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které k 1. 1. 2003 nahradily bývalé okresní úřady. Rozlohou je největší správní obvod s rozšířenou působností Příbram (8 % rozlohy Středočeského kraje). Nejmenší je správní obvod s rozšířenou působností Neratovice (1 % rozlohy Středočeského kraje). K 31. 12. 2011 měl Středočeský kraj 1 273 094 obyvatel a byl nejlidnatějším regionem České republiky. Nejvíce lidnatým okresem Středočeského kraje byl okres Kladno s 159 133 obyvateli, přes 100 000 obyvatel žilo také v okrese Praha-východ, Praha-západ, Mladá Boleslav, Příbram a Mělník. Naopak populačně nejmenším byl okres Rakovník s necelými 56 000 obyvateli. Hustota zalidnění byla nejvyšší v okresech Kladno, Praha-západ a Praha-východ, kde dosáhla hodnoty přes 200 obyvatel na km². Naopak nejnižší hustota zalidnění je v okresech Rakovník, Benešov a Příbram, kde hustota zalidnění nepřesahovala 70 obyvatel na km². V roce 2011 bylo na území kraje 1 145 obcí. Největší počet obcí je soustředěn v okrese Příbram - 121 obcí a nejmenší počet obcí má okres Mělník - 69 obcí. Kraj je charakteristický vysokým zastoupením obcí s počtem obyvatel do dvou tisíc 1 044 obcí, ve kterých žije 42 % obyvatel. Statut města je přidělen 82 obcím, Kladno a Mladá Boleslav jsou navíc statutárními městy. Podíl městského obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje byl 53 % a byl nejnižší v celé České republice. Středočeský kraj jako jediný nemá své krajské město, krajský úřad tak sídlí v hlavním městě Praha.⁵⁷

Příbramsko se rozprostírá v jihozápadní části středních Čech a sousedí s krajem Jihočeským - s okresy Písek a Strakonice, s krajem Plzeňským - s okresy Rokycany a Plzeň – jih. Severní hranici tvoří Berounsko a okres Praha – západ, východní pak Benešovsko. V západní a severozápadní části tvoří přirozenou hranici pásmo brdských lesů. Pozvolné stoupání vede ze širokých údolí na táhlé hřebeny a plošiny, které přesahují výšku 800 m. Nachází se zde nejvyšší místa středních Čech – vrchy Tok

⁵⁷ *Informace o Středočeském kraji* [online]. 2014 [cit. 5. 2. 2011]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/informace-o-kraji/>>.

(864 m n. m.), Praha (862 m n. m.) a Třemšín (826 m n. m.). Nejnižší položeným místem okresu je koryto říčky Křeničné s 271 m nadmořské výšky. Napříč územím protéká řeka Vltava, která je dělí na dvě nestejně části. Na tomto vodním toku jsou dvě přehrady - Orlická a Kamýčká. Přehrada Orlík je, co do objemu vody, největší přehradou v republice. Příbramský region je značně členitý s výrazným zalesněním krajiny. Svoji rozlohou 1 692 km² je okres Příbram největším okresem ve Středočeském kraji, zaujímá 15,4 % z jeho rozlohy. Zemědělská půda zabírá 44,2 % z rozlohy okresu a lesy 43,7 %. Svými 740 km² lesů je nejvíce zalesněnou oblastí v kraji. Svou hustotou osídlení 67 obyvatel na km² se naopak řadí mezi nejméně osídlené okresy kraje. K 31. 12. 2011 náleželo do okresu Příbram 121 obcí. Z celkového počtu obcí jich má 7 příznak statut města a 2 obce byly stanoveny městysem. K 31. 12. 2011 žilo v okrese 113 662 obyvatel.⁵⁸

V okrese Příbram se nachází pouze tři správní obvody, přičemž každá obec spadá pod jeden ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Tabulka č. 1 - Rozloha území, počet obyvatel, hustota zalidnění a počet obcí podle krajů a okresů k 1. 1. 2012⁵⁹

1-1 Rozloha území, počet obyvatel, hustota obyvatelstva a počet obcí podle krajů a okresů k 1. 1. 2012
Area, population, density of population and number of municipalities by region and district: 1 January 2012

Území, kraj, okres <i>Territory, region (R), district</i>	Rozloha (km ²) <i>Area</i>	Počet obyvatel <i>Population</i>	v tom <i>incl.</i>		Podíl obyvatel (%) ve věku <i>Structure of inhabitants (%) by age</i>		Průměrný věk obyvatel <i>Average age population</i>	Hustota obyvatelstva na 1 km ² <i>Density of population per km²</i>	Počet obcí <i>Number of municipalities</i>
			muži <i>Males</i>	ženy <i>Females</i>	age				
					0-14	65+			
Česká republika <i>Czech Republic</i>	78 866	10 505 445	5 158 210	5 347 235	14,7	16,2	41,1	133,2	6 251
Hlavní město Praha (R) <i>Prague (R)</i>	496	1 241 664	602 987	638 677	13,3	17,2	41,9	2 502,7	1
Středočeský kraj (R) <i>Central Bohemian R (R)</i>	11 015	1 279 345	631 696	647 649	15,9	15,3	40,3	116,1	1 145
Benešov	1 475	95 446	47 189	48 256	15,1	16,2	41,1	64,7	114
Beroun	662	86 056	42 460	43 596	15,9	15,8	40,5	130,0	85
Kladno	720	159 133	77 818	81 315	15,2	16,0	40,9	221,1	100
Kolín	744	96 703	47 789	48 914	15,2	16,5	41,0	130,0	89
Kutná Hora	917	74 333	36 680	37 653	14,1	17,1	41,8	81,0	88
Mělník	701	104 169	51 788	52 381	15,4	15,1	40,3	148,6	69
Mladá Boleslav	1 023	123 736	61 975	61 761	15,0	14,9	40,3	121,0	120
Nymburk	850	94 360	46 171	48 189	16,2	15,7	40,3	111,0	87
Praha-východ	755	151 461	74 732	76 719	18,5	13,0	38,3	200,5	110
Praha-západ	580	124 799	61 429	63 370	18,9	13,0	38,2	215,0	79
Příbram	1 692	113 662	56 027	57 635	14,5	16,0	41,2	67,2	121
Rakovník	896	55 498	27 638	27 860	14,3	15,8	41,2	61,9	83
Jihočeský kraj (R) <i>South Bohemian R (R)</i>	10 056	636 138	313 284	322 854	14,8	16,2	41,2	63,3	623
České Budějovice	1 639	187 304	91 612	95 692	14,9	15,9	40,9	114,3	109

⁵⁸ *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.

⁵⁹ *Rozloha území, počet obyvatel, hustota obyvatelstva a počet obcí podle krajů a okresů k 1. 1. 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/8E001797D6/\\$File/4032130101.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/8E001797D6/$File/4032130101.pdf)>.

Obrázek č. 1 – Mapa okresu Příbram⁶⁰

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU PŘÍBRAM - STAV K 1.1.2008

4.1 Obce spadající do ORP Příbram

Pod ORP Příbram spadá celkem 75 obcí a má celkovou rozlohu 925 km² s 70 150 obyvateli ke dni 31. 12. 2012.⁶¹

Uvedené obce jsou vypsány níže:⁶²

- Bezděkov pod Třemšínem, Bohostice, Bohutín, Borotice, Bratkovice, Brdy, Březnice, Buková u Příbramě, Bukovany, Cetyně, Čenkov, Čím, Daleké Dušníky, Dlouhá Lhota, Dolní Hbity, Drahenice, Drahlín, Drásov, Drevníky, Drhovy, Dubenec, Dublovice, Dubno, Háje, Hluhoš, Hlubyně, Horčápsko, Hřiměždice, Hudčice, Hvožd'any, Chotilsko, Chrást, Chrašnice, Jablonná, Jesenice, Jince, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Korkyně, Kosova Hora, Kotenčice, Koupě, Kozárovice, Krásná Hora nad Vltavou, Křepenice, Křešín, Láz, Lazsko, Lešetice Lhota u Příbramě, Malá Hrašnice, Milešov, Milín, Modřovice, Mokrovraty, Nalžovice, Narysov, Nečín,

⁶⁰ Příbram s názvy obcí [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/pribram_s_nazvy_obci_barevne>.

⁶¹ Regionální informační systém [online]. 2014 [cit. 21. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredoceskykraj/obcesrozsiropusobnosti/socialniprostredi/obyvatelstvo>>.

⁶² PSČ Příbram: obce spadající do okresu [online] 2014 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.posty-psc.cz/pribram/>>.

Nedrahovice, Nechvalice, Nepomuk, Nestrašovice, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Nový Knín, Občov, Obecnice, Obory, Obořiště, Ohrazenice, Osečany, Ostrov, Ouběnice, Pečice, Petrovice, Pičín, Počaply, Počepice, Podlesí, Prosenická Lhota, Příčovy, Radětice, Radíč, Rosovice, Rožmitál pod Třemšínem, Rybníky, Sádek, Smolotely, Solenice, Stará Huť, Starosedlský Hrádek, Suchodol, Svaté Pole, Svatý Jan, Svojšice, Štětkovice, Těchařovice, Tochovice, Trhové Dušníky, Třebsko, Tušovice, Velká Lečice, Věšín, Višňová, Volenice, Voznice, Vrančice, Vranovice, Vševily, Vysoká u Příbramě, Vysoký Chlumeč, Zalužany, Zbenice, Zduchovice a Županovice.

4.2 SWOT analýza ORP Příbram

Analýza používaná pro vyhodnocení silných a slabých stránek obce, jejich příležitostí a hrozeb v tržním prostředí, ve kterém obec působí. SWOT umožňuje reálně zhodnotit sílu vlastního vnitřního prostředí obce vzhledem k tržnímu prostředí. Pomáhá najít vhodnou strategii k prosperitě. Na ORP Příbram lze uvést následující silné a slabé stránky:

Silné stránky⁶³

- Region jako rekreační základna pro obyvatele Prahy,
- tradice „druhých domovů“,
- vhodná poloha vzhledem k potenciálním trhům - zahraniční návštěvníci Prahy,
- dopravní obslužnost obcí autobusovou dopravou, zejména v pracovních dnech,
- existence stabilizovaného a rozvojového centra mikroregionu (Dobříš) s významnou památkou (zámek),
- tradice podnikání a příznivé podnikatelské klima,
- diverzifikace ekonomické základny (mikroregion není závislý na rozvoji jednoho nebo dvou odvětví),
- rozvoj průmyslové výroby s nižším stupněm ekologické zátěže,
- turistický potenciál brdských Hřebenů, Nového Knína i Středního Povltaví,

⁶³ *Strategie cestovního ruchu 2008* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/strategie-cestovniho-ruchu/d-1032/p1=1104>>, vlastní zpracování.

- existence významných turistických atraktivit - Zámek Dobříš, Památník Karla Čapka na Strži, Muzeum Zlata Nový Knín, Muzeum Špýchar v Prostřední Lhotě,
- množství technických památek,
- existence významného tradičního rekreačního centra Slapy,
- množství vodních ploch k rybaření,
- množství cest vhodných pro cykloturistiku, pěší turistiku, hipoturistiku,
- tradice vorařství, trampingu, zlatokopectví,
- informační centra ve Štěchovicích.

Slabé stránky⁶⁴

- nedostatek pozemků pro rozvoj podnikání,
- kvalita silničních komunikací II. a III. třídy,
- nedostatečná dopravní obslužnost většiny obcí o víkendech,
- nevyhovující struktura pracovních sil, nízká či nevhodná kvalifikace pracovních sil,
- podprůměrná podnikatelská aktivita,
- dosud malá aktivita regionu na úseku strategického rozvoje a nízká míra spolupráce mezi obcemi,
- nekoordinace rozvoje a propagace cestovního ruchu v regionu, nedostatečná spolupráce,
- nízká podpora marketingového sloganu „Od Brd k Vltavě”, chybí propagace regionu jako celku,
- dosud nevyvážené rozložení turistiky center Slapy a Dobříš vůči regionu a nedostatečné rozložení potenciálu,
- nízká úroveň proorganizovanosti cestovního ruchu mezi přirozeným centrem Dobříš a regionem a naopak mezi rekreační oblastí Slapy směrem k Dobříši,
- chybějící nabídka produktů a turistických balíčků cestovního ruchu,
- nízká vybavenost základní infrastrukturou - chybí hlavně ubytovací zařízení,
- nízká vybavenost doplňkovou infrastrukturou (půjčovny kol i lodí, informační místa...), chybí zázemí na turistických trasách,
- nedostatek místních tradičních suvenýrů a regionálních produktů,

⁶⁴ *Strategie cestovního ruchu 2008* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/strategie-cestovniho-ruchu/d-1032/p1=1104>>, vlastní zpracování.

- informační zajištění návštěvníků mikroregionu,
- vysoká sezónnost cestovního ruchu.

Hlavní slabou stránkou ORP Příbram je nedostatek nadstandardních a specifických zařízení v pohostinství, včetně ubytování, a nedostatek alternativních programů pro návštěvníky pro případ nepříznivého počasí, neboť zde chybí kvalitní krytý bazén, nedostatek galerií, málo kin a divadel, malé zastoupení krytých sportovních středisek, čímž zaniká silná stránka blízké dostupnosti od hlavního města. Taktéž je zanedbávaná propagace ORP Příbram v celostátním měřítku (reklama na internetu, v celostátním tisku apod.).

5 MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI ORP PŘÍBRAM

V této části bakalářské práce jsou představeny všechny formy, do kterých se zapojují obce ORP Příbram. Jedná se o místní akční skupiny (MAS Brdy-Vltava, MAS Sedlčansko, MAS Podbrdsko), Národní síť zdravých měst a obcí ČR, spolupráci s partnerskými městy a mikroregiony (Mikroregion Třemšín, Sdružení obcí Sedlčanska, Sdružení obcí Březnicko, Sdružení obcí Střední Povltaví a Svazek obcí Podbrdského regionu, Sdružení obcí Dobříšska a Novoknínska, Sdružení obcí Mníšecký region a Společenství obcí Čertovo Břemeno) a Svaz měst a obcí ČR.

5.1 Mikroregiony

V ORP Příbram existuje v současné době celkem 8 mikroregionů. Z toho 3 mikroregiony jsou přesahem z jiných okresů (viz tabulka č. 2). Nejčastější formou mikroregionů na Příbramsku je sdružení obcí.

Tabulka č. 2 – Mikroregiony okresu Příbram⁶⁵

Mikroregiony	Okresy	ORP
Mikroregion Třemšín	Příbram	Příbram
Sdružení obcí Sedlčanska	Příbram	Příbram, Sedlčany
Sdružení obcí Březnicko	Příbram	Příbram
Sdružení obcí Dobříšska a Novoknínska	Příbram, Beroun	Dobříš, Hořovice
Sdružení obcí Mníšecký region	Příbram, Praha-západ	Dobříš, Černošice
Sdružení obcí Střední Povltaví	Příbram	Dobříš
Společenství obcí Čertovo Břemeno	Příbram, Benešov, Tábor	Sedlčany, Tábor, Votice
Svazek obcí Podbrdského regionu	Příbram	Příbram

5.1.1 Mikroregion Třemšín

Mikroregion Třemšín se nachází v jižní části Středočeského kraje, na hranici s Jihočeským krajem. Ze severu, západu a jihu je celé území obklopeno a prostoupeno lesním komplexem vojenského výcvikového prostoru Brdy. Turisticky velmi zajímavý je Přírodní park Třemšín, kde se nachází nejvyšší vrch Třemšín (827 m n. m.). Tímto mikroregionem vede mnoho turistických tras s celou řadou přírodních zajímavostí a samozřejmě kulturních památek. Centrem území je město Rožmitál pod Třemšínem.

⁶⁵ *Seznam mikroregionů* [online]. Brno : Ústav územního rozvoje, 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.uur.cz/iMR/iMR_KR_MON.ASP?KODKR=21&KODOK=3211>.

Tento mikroregion byl vytvořen za účelem podpory Hnutí za obnovu venkova a čítá přibližně 7 500 obyvatel. Mezi hlavní činnosti patří ochrana společných zájmů při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou účastnickou obec, společný postup při územním plánování a naplňování zájmů, které ovlivní kvalitu života obyvatel členských obcí. Základní myšlenkou svazku je koordinovat spolupráci při obnově vesnic s důrazem na ochranu a tvorbu životního prostředí. Primárním cílem je podpora obyvatel obcí, jejich samosprávy a zájmových sdružení, aby se vlastními silami snažili zajistit a vytvořit podmínky pro rozvoj venkova. Sekundárním cílem je pomoci celkové prosperitě členských obcí a jejich obyvatel.⁶⁶

Mezi členské obce tohoto mikroregionu patří tyto obce:⁶⁷

- Bezděkov pod Třemšínem, Hudčice Hvožd'any, Koupě, Rožmitál pod Třemšínem, Sedlice, Věšín, Volenice, Vranovice, Vševely.

Nejčastějšími způsoby financování činnosti mikroregionu je výpočet příspěvku na základě pevné částky na obyvatele obce nebo podle procentního podílu z daňových příjmů obce. Výše členských příspěvků a podmínky placení stanoví a mění svým usnesením valná hromada svazku, a to formou změny stanov svazku. Hospodaření svazku se řídí podle pravidel stanovených valnou hromadou a platných právních předpisů. Příjmy svazku tvoří zejména členské příspěvky placené podle pravidel schválených valnou hromadou, dary a případné dotace, příjmy z činnosti vyvíjené v souladu s cíli svazku. Na ziscích a ztrátách v hospodaření svazku se podílí jeho členové v poměru výši svých členských příspěvků, respektive v poměru k počtu obyvatel svých obcí.⁶⁸

Tento mikroregion je velmi důležitý, neboť ze zjištěných skutečností by obce tohoto mikroregionu nebyly samy schopny realizované finančně náročné aktivity zvládnout. Taktéž je možné snadnější čerpání dotací při realizaci dalších projektů, které do budoucna přibudou.

V roce 1997 byl zřízen přírodní park Třemšín. Rozloha přírodního parku je 112 km² a obvod 85,014 km po hranici. V celém území parku spravují jednotlivá

⁶⁶ *Mikroregion Třemšín* [online]. Hvoždany : Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2014 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.tremsin.cz/>>.

⁶⁷ *Zpráva nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření mikroregion Třemšín* [online]. Hvoždany : Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2013 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.tremsin.cz/e_download.php?file=data/editor/63cs_2.pdf&original=Zpr%C3%A1va+auditora+-+mikroregion.pdf>.

⁶⁸ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, s. 65.

katastrální území obecní úřady Bezděkov, Věšín, Sedlice, Volenice, Rožmitál p. Tř., Hvozdčany, Nepomuk a Vševely. Toto území, které není ve svém využívání omezeno nad rámec zákonů a není tedy zvláště chráněno omezujícími podmínkami vyhlášky nebo nařízení, je vzorovou oblastí pro ostatní obce ve vztahu ke krajině, ochraně přírody a ve způsobu spolupráce s orgány ochrany přírody.⁶⁹

Posledním projektem v roce 2014 v rámci mikroregionů Třemšín bude nákladná oprava místních komunikací, která bude probíhat od dubna do září 2014. Projekt bude realizován za finanční podpory Evropské unie v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy, kde celková dotace bude 7,5 milionu Kč.⁷⁰

5.1.2 Sdružení obcí Sedlčanska

Sdružení obcí Sedlčanska bylo založeno za účelem spolupráce při skládkování a třídění odpadů, dopravní obslužnosti obcí a propagace mikroregionů.

Mezi členské obce Sdružení obcí Sedlčanska patří:⁷¹

- Dublovice, Jesenice, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Kosova Hora, Krásná Hora nad Vltavou, Křepenice, Milešov, Nalžovice, Nedrahovice, Nechvalice, Osečany, Petrovice, Počepice, Prosenická Lhota, Příčovy, Radíč, Sedlčany, Solenice, Svatý Jan, Štětkovice, Vysoký Chlumeč.

Sdružení obcí Sedlčanska v měsíci březnu 2014 začalo s rozmístováním nádob na bioodpady, přičemž nádoby budou dodávány na vybraná místa, kde je největší hustota zalidnění. Bez tohoto sdružení by nebylo možné tento projekt realizovat, neboť bioodpad je v posledních letech velmi žádaný a je možné na tento projekt získat dotace. Dalším cílem strategie je harmonický rozvoj za stálého posilování vzájemně výhodných vazeb mezi kvalitní samosprávou, aktivní veřejností a osvědčenými podnikateli. Společným cílem je řešení problémů přesahujících rámec a možnosti jednotlivých obcí. Hlavními prioritami jsou rozvoj lidských zdrojů, infrastruktury, hospodářství, ochrany životního prostředí a přiměřeného cestovního ruchu. Strategie rozvoje je průběžně aktualizována v závislosti na požadavcích různých dotačních titulů ČR a EU.

⁶⁹ *Přírodní park Třemšín* [online]. Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2014 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.tremsin.cz/prirodni-park-tremsin>>.

⁷⁰ *Rekonstrukce a modernizace místních komunikací II* [online]. 2014 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozmitalptr.cz/e_download.php?file=data/editor/70cs_5.pdf&original=DUBEN+01+barva.pdf>.

⁷¹ *Sdružení obcí Sedlčanska* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://svazky.obce.cz/detail.asp?id_s=108>.

5.1.3 Svazek obcí Březnicko

Svazek obcí Březnicko je dobrovolný svazek obcí podle zákona v okrese Příbram, jeho sídlem je Chrást a jeho hlavním cílem je rozvoj mikroregionu, životního prostředí a cestovního ruchu. Svazek byl založen 20. 3. 2003 a v současné době sdružuje 11 obcí: Březnice, Drahenice, Hlubyně, Horčápsko, Chrást, Nestrašovice, Počaply, Svojšice, Starosedlský Hrádek, Tochovice, Tušovice.⁷²

Svazek obcí Březnicko není nikterak aktivní, neboť jeho rozpočet na rok 2013 a 2014 činil a činí pouhých 279 Kč⁷³ a nedochází v něm k žádným kladným změnám. Je třeba, aby v tomto svazku obcí vedoucí pracovníci zasedli k jednomu stolu, byl vypracován společný záměr a zažádáno o dotace. Pokud nedojde k bližší spolupráci, bude Svazek obcí Březnicka jen svazek pouze v papírové podobě.

5.1.4 Sdružení obcí Střední Povltaví

Svazek obcí Střední Povltaví byl založen 1. října 1999 na základě zakladatelské smlouvy uzavřené dne 24. září 1999 na ustavujícím zasedání starostů a místostarostů obcí Štěchovice, Buš, Davle, Měchenice, Hradištko a Slapy nad Vltavou. Sídlo tohoto mikroregionu je v obci Štěchovice.

Hlavními předměty činnosti jsou:⁷⁴

1. Všeobecná ochrana životního prostředí v zájmovém sdružení svazku.
2. Společný postup při dosahování ekologické stability zájmového území a jeho trvalé obyvatelnosti.
3. Koordinace významných investičních akcí v zájmovém území.
4. Koordinace územních plánů obcí a územního plánování v regionálním měřítku.
5. Sladování zájmů a činností místních samospráv a společné ovlivňování výkonu státní správy v zájmovém území.
6. Vytváření, zmnožování a správa společného majetku svazku.

⁷² Obec Drahenice [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.drahenice.estranky.cz/>>.

⁷³ Úřední deska - Drahenice [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.drahenice.estranky.cz/clanky/uredni-deska/>>.

⁷⁴ Svazek obcí Střední Povltaví [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.strednipovltavi.cz/>>.

7. Zastupování členů svazku při jednání o společných věcech se třetími osobami (orgány státní správy, obchodními partnery, kontrolními orgány, občanskými iniciativami apod.).
8. Zajišťování a vedení předepsané písemné, výkresové, technické a jiné agendy jednotlivých společných akcí.
9. Propagace svazku a jeho zájmového území.

Sdružení obcí Středního Povltaví se naposledy podařilo získat dotace 225 000 Kč v roce 2007, a to na přesně nezjištěný projekt. Jinak je Sdružení obcí v současné době neaktivní. Je třeba, aby starostové uvedených obcí spojili své síly a Sdružení obcí středního Povltaví plnilo svou funkci, pro kterou bylo založeno. Dále by bylo vhodné rozšiřovat své projekty o další spolupráci a získávat nové dotace.

5.1.5 Svazek obcí Podbrdského regionu

Svazek obcí Podbrdského regionu vznikl z původního Sdružení Podbrdského regionu, které bylo registrováno od roku 1994. Svoji historii začalo před mnoha lety. Většina starostů po prvních komunálních volbách v roce 1991 byla zcela nových a neměla v této práci zkušenosti. Všichni vycítili potřebu se pravidelně scházet a vyměňovat si zkušenosti z každodenního provozu obce, ale i z ostatních oblastí například legislativy, stavebnictví a mnoha dalších. To byl v té době primární důvod, proč založit toto sdružení. Byl hledán společný jmenovatel, který by všechny spojoval. Pro Podbrdský region je hlavní dominantou řeka Litavka a vojenský újezd Brdy - proto tedy Sdružení obcí Podbrdského regionu v povodí Litavky. V současné době se přejmenoval na Svazek obcí Podbrdského regionu. Ten byl rozhodnutím Krajského úřadu Středočeského kraje, odborem vnitřních věcí 10. 12. 2003 zapsán do registru svazků obcí pod číslem registrace 66/2002/Pb.⁷⁵

Sdružení má celkem 16 členů - patří sem obce: Láz, Bohutín, Podlesí, Příbram, Lhota u Příbramě, Trhové Dušníky, Obecnice, Sádek, Bratkovice, Čenkov, Ohrazenice, Křešín, Vysoká u Příbrami, Drahlín, Jince a Felbabka.⁷⁶

Svazek je ustanoven jako pracovní a iniciativní skupina na podporu a koordinaci prací při obnově a rozvoji regionu.

⁷⁵ *Svazek obcí Podbrdského regionu* [online]. 2013 [cit. 03. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/svazek-obci-podbrdska.htm>>.

⁷⁶ *Svazek obcí Podbrdského regionu* [online]. 2013 [cit. 03. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/svazek-obci-podbrdska.htm>>.

Základní cíle:

- vytvářet podmínky pro spolupráci v rámci mikroregionu Podbrdsko při obnově daného regionu,
- zajistit celoplošné zmapování problémů a nalezení nejvýhodnějšího způsobu jejich odstranění,
- propagovat daný region a získávat mu vážnost ve společenském povědomí i u státních institucí,
- pečovat o obnovu a prohloubení společenského a duchovního života.

Orgány svazku:

- vždy zvolen jeden ze starostů.

Realizace konkrétních programů:

- společné řešení dopravní obslužnosti,
- společné řešení svozu komunálního odpadu,
- zpracování podkladů urbanistické studie celého regionu, které zmapovaly klady i zápory celého území,
- postupná realizace turistické a cyklistické stezky, která je součástí cyklotrasy Praha-Vídeň, slavnostní otevření se uskutečnilo za přítomnosti ministra životního prostředí Martina Bursíka a MISS ČR Kateřiny Stočesové v roce 1998,
- v květnu 1997 byl zahájen I. ročník pochodu Litavkou.

Některé konkrétní cíle svazku do budoucna:⁷⁷

- kvalitně připravené materiály k programům Evropské unie SAPARD (z nich vyplynou i další společné úkoly, například obnova krajiny),
- turistický průvodce obcemi,
- dokončení turistické stezky - vyznačení, mostky, informační tabule, odpočinkové kouty a podobně,
- pořádání pravidelných společných akcí - například znovuoobnovení Pochodu Litavkou, různých slavností a podobně,
- propagace regionu z hlediska turistických možností,

⁷⁷ Svazek obcí Podbrdského regionu [online]. 2013 [cit. 03. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/svazek-obci-podbrdsko.htm>>.

- účast na veletrzích cestovního ruchu Regiontour v Brně a Holiday World v Praze.

Hlavním zdrojem příjmů většiny sdružení jsou členské příspěvky, přičemž některá sdružení požadují rovněž příspěvky při vstupu. Výše příspěvku je stanovena rozhodnutím valné hromady nebo rady. Hlavním kritériem pro výši příspěvku by měl být rozsah činností sdružení. Svazek obcí Podbrdského regionu je financován z členských příspěvků obcí sdružených ve svazku. Tento příspěvek činí 6 Kč na jednoho obyvatele na jeden rok. Město Příbram platí fixní dohodnutou částku ve výši 10 000 Kč. V případech realizace některého projektu dochází k mimořádným příspěvkům. Dále svazek může být financován z darů fyzických či právnických osob, dotací a grantů. Co se týče hospodaření svazku, na valných hromadách se schvaluje rozpočet, který určuje, na jaké akce budou prostředky vynaloženy.⁷⁸

Tento Svazek obcí Podbrdského regionu obdržel v roce 2012 dotace v celkové výši 1 880 000 Kč a mohl realizovat společné projekty. Jedná se o svazek, který je nejnámější v celé ORP Příbram a který má největší rozpočet a je nejaktivnější.

Celkové zhodnocení mikroregionů na území ORP Příbram

Obce ORP Příbram jsou zapojeny do pěti mikroregionů, přičemž spolupracují s dalšími třemi mikroregiony, které nejsou přímo součástí ORP Příbram. Při komparaci shora uvedených mikroregionů v této práci je patrné, že nejdůležitějším mikroregionem je Svazek obcí Podbrdského regionu, ve kterém je zapojeno celkem 16 obcí, kterým jsou každý rok uděleny značné dotace. Nejméně významné je Sdružení obcí Střední Povltaví, kde se nachází pouze 6 obcí a nevyvíjí žádné aktivity. Je patrné, že žádná ze 75 obcí na ORP Příbram není členem více jak jednoho mikroregionů. Bohostice, Borotice, Buková u Příbramě, Bukovany, Cetyně, Čím, Daleké Dušníky, Dlouhá Lhota, Dolní Hbity, Drásov, Drevníky, Drhovy, Dubenec, Dubno, Háje, Hluboš, Hříměždice, Hvožd'any, Chotilsko, Chraštice, Jablonná, Korkyně, Kotenčice, Kozárovice, Lazsko, Lešetice, Malá Hraštice, Milín, Modřovice, Mokrovraty, Narysov, Něžčín, Nedrahovice, Nepomuk, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Nový Knín, Občov, Obory, Obořiště, Ostrov, Ouběnice, Pečice, Petrovice, Pičín, Radětice, Rosovice, Rybníky, Smolotely, Stará Huť, Suchodol, Svaté Pole, Těchařovice, Třebsko, Velká Lečice, Višňová,

⁷⁸ GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, s. 62.

Voznice, Vrančice, Zalužany, Zduchovice, Zbenice a Županovice nejsou zapojeny v žádném mikroregionu.

To je s největší pravděpodobností zapříčiněno tím, že v těchto obcích žije velmi málo lidí s trvalým pobytem a obce slouží spíše k rekreaci vzhledem ke své poloze u vojenského újezdu Brdy. Obce, které nejsou zapojeny do žádného z mikroregionů nebo jiného sdružení, se nenacházejí vedle sebe, ale jejich poloha se nachází různě na periferii ORP Příbram.

5.2 Místní akční skupiny

5.2.1 Místní akční skupina Brdy-Vltava

Místní akční skupina Brdy-Vltava je obecně prospěšná společnost, která vznikla v roce 2006. Funguje ve Středočeském kraji na území Svazku obcí Dobříšska a Novoknínska a Svazku obcí Střední Povltaví. Principem MAS je partnerství subjektů z veřejné, soukromé i neziskové sféry, které usilují o rozvoj regionu. Činnost MAS se zaměřuje především na:⁷⁹

- inovaci Strategie rozvoje regionu,
- spolupráci na strategických koncepcích Středočeského kraje,
- poskytování poradenského servisu zájemcům o dotace financovaných z různých dotačních titulů,
- rozvoj turistického potenciálu regionu,
- šíření informací prostřednictvím místního tisku a zpravodajů obcí,
- šíření informací o možnostech dotací prostřednictvím internetových adres všem partnerům,
- šíření propagačních materiálů Středočeského kraje,
- šíření informací o pořádání školení, seminářů, konferencí,
- další vzdělávání členů MAS.

Do MAS Brdy-Vltava jsou zapojeny následující obce, které se nachází v rámci ORP Příbram: Čím, Daleké Dušníky, Drevníky, Drhovy, Hříměždice, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Něčín, Nové Dvory, Nový Knín,

⁷⁹ *Realizace projektů národní spolupráce* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/realizace-projektu-narodni-spoluprace-11342/>>.

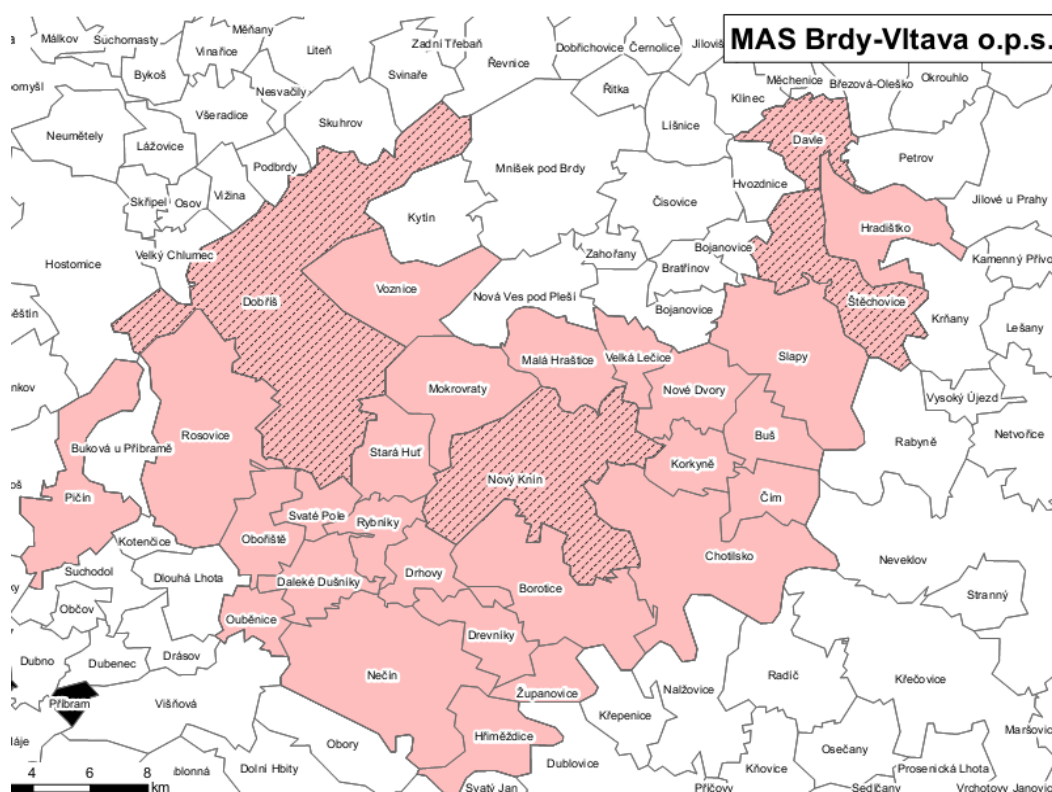
Obořiště, Pičín, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice a Županovice.⁸⁰

Od 1. prosince 2011 do 30. listopadu 2012 se Místní akční skupina Brdy-Vltava podílela jako partner na realizaci projektu Společná propagace regionu Brdy-Vltava, projekt byl z 80 % financován prostřednictvím Regionálního operačního programu Střední Čechy z Evropského fondu pro regionální rozvoj a zbylých 20 % hradily svazky obcí Dobříšska a Novoknínska a Střední Povltaví. Příjemcem dotace byl Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska. Celkový rozpočet projektu byl 950 000 Kč. Další dokončený projekt byl Komunitní plánování sociálních služeb regionu Brdy-Vltava, který byl podpořen v rámci 65. výzvy Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Celková přidělená částka na projekt činila 2 479 156 Kč. 85 % částky tvoří finanční prostředky z Evropského sociálního fondu, 15 % je kofinancováno ze státního rozpočtu České republiky. Komunitní plán byl vytvářen v období červen 2011 až listopad 2012. Navazování kontaktů a spolupráce především v oblasti výměny zkušeností s ostatními MAS ČR, členství v Národní síti MAS. MAS Brdy-Vltava se zúčastňuje aktivit pořádaných Krajskou a Národní sítí místních akčních skupin. Zástupci MAS Brdy-Vltava se zúčastňují pravidelných setkání Krajské sítě MAS Středočeského kraje, kde v roce 2012 probíhala zejména intenzivní příprava na příští programové období EU 2014-2020. Zástupci MAS Brdy-Vltava se zúčastnili Národní konference Venkov 2012 v jihočeských Nových Hradech. Vedení MAS Brdy-Vltava bylo Krajskou sítí MAS Středočeského kraje nominováno do pracovní skupiny OP Zaměstnanost, která připomínkuje a doplňuje připravovaný operační program s tematikou zaměstnanosti a sociálního začleňování pro příští programové období EU 2014–2020. Taktéž byla domluvena spolupráce s MAS Sedlčansko a Podbrdsko pro další roky.⁸¹

⁸⁰ *Region Brdy-Vltava* [online]. 2009 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/region-brdy-vltava/d-1056/p1=1122>>.

⁸¹ *Výroční zpráva 2012* [online]. 2013 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/vyrocní-zpráva-2012/d-1323/p1=1121>>.

Obrázek č. 2 - Mapa území, na kterém MAS působí (k 31. 12. 2012)⁸²

5.2.2 Místní akční skupina Sedlčansko

MAS Sedlčansko byla založena v roce 2005 za účelem poskytování obecně prospěšných služeb, koordinace rozvoje regionu Sedlčansko, vytváření nových forem ekonomického, ekologického a turistického využití regionu.

Hlavním cílem jsou:⁸³

- podpora a vznik mikropodniků,
- zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků,
- vzdělávání a informovanost,
- kulturní dědictví Sedlčanska,
- kvalitní venkov,
- oprava místních a doprovodných komunikací,
- životní prostředí v obcích.

⁸² *Výroční zpráva 2012* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/vyrocní-zprava-2012/d-1323/p1=1121>>.

⁸³ *Informace o místní akční skupině a regionu* [online]. 2014 [cit. 26. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://leader.isu.cz/region/588/MAS-Sedlcansko-ops>>.

Obce, které jsou zapojené: Bohostice, Dolní Hbity, Dublovice, Jabloná, Jesenice, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Kosova Hora, Krásná Hora nad Vltavou, Křepeňice, Milešov, Nalžovice, Nedrahovice, Nechvalice, Obory, Osečany, Pečice, Petrovice, Počepice, Prosenická Lhota, Radíč, Sedlčany, Smolotely, Solenice, Svatý Jan, Štětkovice a Višňová.

Přestože se jedná o území ORP Sedlčany, jsou v MAS Sedlčansko zapojeny i obce, které spadají do ORP Příbram. To je zapříčiněno jejich polohou, pro tyto obce je výhodnější spolupracovat s jinou MAS, než ve které se územně nachází.

5.2.3 Místní akční skupina Podbrdsko

Občanské sdružení Podbrdsko vzniklo 14. prosince 2006. Citujeme-li jeho tehdejší statut, sdružení bylo založeno s cílem sdružovat aktivní jedince, organizace, obce i podnikatele, kteří mají zájem podílet se na uskutečňování záměrů a naplňování zájmů, které výrazněji ovlivní kvalitu života obyvatel středočeských venkovských regionů Podbrdsko – Rožmitálsko – Březnicko, dále mají za cíl tvorbu a realizaci integrované strategie rozvoje tohoto regionu.

Do MAS Podbrdsko je zapojeno celkem 40 členů včetně fyzických osob – podnikatelů a některých obcí. Z ORP Příbram jsou zde zapojeny: Milín, Březnice, Rožmitál pod Třemšínem, Lazsko, Věšín a Ostrov.

MAS Podbrdsko není přímo v ORP Příbram, ale jsou zde opět zapojeny obce, které pod ORP Příbram spadají. To je opět zapříčiněno jejich polohou, pro tyto obce je tak výhodnější spolupracovat s jinou MAS, než ve které se územně nachází. Proto je zde MAS Podbrdsko zmíněna.

5.3 Svaz měst a obcí České republiky

Ve svazu obcí a měst České republiky je v současné době 2508 obcí. V ORP Příbram jsou následující obce, které jsou do tohoto projektu zapojeny. Jedná se o:⁸⁴ Bohutín, Bukovany, Dlouhá Lhota, Drevníky, Dubenec, Háje, Hluboš, Horčápsko, Hříměždice, Chotilsko, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Korkyně, Láz, Lhota u Příbramě, Milešov, Milín, Nalžovice, Nedrahovice, Nový Knín, Pečice, Počepice,

⁸⁴ *Členská základna* [online]. 2014 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://smocr.cz/clenove/clenska-zakladna.aspx>>.

Podlesí, Příčovy, Rosovice, Rožmitál pod Třemšínem, Solenice, Stará Huť, Suchodol, Svatý Jan, Trhové Dušníky a Volenice.

Krajská setkání

Každoroční krajská setkání jsou velice dobrou výměnou informací mezi starosty s praktickými zkušenostmi a pracovníky Svazu, kteří přinášejí aktuální informace z jednání na ministerstvech a v dalších institucích. Hlavním cílem setkání je získat názory a podněty starostů k současnému dění a tématům, která se projednávají, a ty pak využít při formulování stanovisek Svazu a hájit a prosazovat tak společné zájmy měst a obcí. Na krajských setkáních 2014 se bude diskutovat především o dopadu nového občanského zákoníku na obce, oblasti odpadů, o sociálním bydlení či čerpání peněz z fondů Evropské unie. Na řadu přijdou i další zajímavá témata, která najdete v programu níže.⁸⁵

Obce žádají ve věci čerpání dotací na rok 2014.⁸⁶

- ministerstvo pro místní rozvoj, aby zapracovalo pozici Svazu do připravované národní pozice k územní dimenzi a integrovaným přístupům, která se stane součástí Dohody o partnerství,
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby dodrželo záruky dané v oblasti integrovaných přístupů, tj. ITI určených pro vybrané metropolitní oblasti, IPRÚ pro ostatní aglomerace a sídelní aglomerace a IPRÚ pro funkční mikroregiony (správní obvody ORP), obsažené v platné Strategii regionálního rozvoje 2014-2020 a v dalších předložených návrzích,
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby jako národní koordinátor přípravy na budoucí programové období prosadilo vyčlenění alokací na územní a urbánní dimenzi na úrovni prioritních os operačních programů,
- ministerstvo pro místní rozvoj, aby vytvořilo jednoduchý implementační systém umožňující zásadní vliv měst a obcí na vlastní rozvoj,
- ministerstvo pro místní rozvoj a vládu ČR, aby sjednotila postupy jednotlivých řídicích a kontrolních orgánů a zajistila maximální uživatelskou vstřícnost vůči žadatelům,

⁸⁵ *Krajská setkání 2014* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2014 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/nase-akce/krajska-setkani/krajske-setkani-2014/krajska-setkani-2014.aspx>>.

⁸⁶ *Závěry z celostátní finanční konference 2013* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2014 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/nase-akce/financni-konference/xvi-cfk/zavery-z-celostatni-financni-konference-2013.aspx>>.

- ministerstvo zemědělství, aby radikálně změnilo strukturu Programu rozvoje venkova tak, aby více vyhovovala potřebám venkovských obcí a zpřístupnilo jim zdroje z tohoto programu,
- ministerstvo pro místní rozvoj a ostatní řídicí orgány operačních programů, aby podpořily řešení integrovaného rozvoje území menších obcí na úrovni správního obvodu ORP pro omezený počet témat ve sféře veřejných služeb v samostatné působnosti obcí.

Finanční příjmy Svazu jsou tvořeny především příjmy z členských příspěvků. Příjmy mohou být dále také tvořeny dary, dotacemi, příspěvky z veřejných rozpočtů, ostatními příjmy a dále příjmy z doplňkové činnosti. Rozpočet je sestavován na příslušný kalendářní rok a vyúčtování výsledků hospodaření, ověřených auditorem, se provádí do tří měsíců po skončení kalendářního roku. Návrh rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí být projednány předsednictvem Svazu a kontrolní komisí Svazu a schváleny radou Svazu. Přípomínky k návrhu rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý rok mohou členové Svazu uplatnit na zasedání příslušného orgánu Svazu.⁸⁷

Letos se konal 23. ročník, který probíhal ve dnech 20. - 23. února 2014 na holešovickém Výstavišti v Praze společně s 8. ročníkem gastronomického veletrhu Top Gastro & Hotel a s 19. ročníkem veletrhu golfového vybavení a turistiky v České republice Golf Show. Veletrh Holiday World byl tradičně rozdělen na dva dny pro odbornou veřejnost a víkendové dny patřily veřejnosti laické. Na veletrhu se Příbram zase prezentovala Hornickým muzeem Příbram, Svatou Horou, Knihovnou J. Drdy a Svazkem obcí Podbrdského regionu.⁸⁸

Do Svazu měst a obcí ČR se obec Příbram zapojila, zúčastňuje se různých setkání a výstav, kde prezentuje nejen obec Příbram, ale celý region. Přispívá zde částkou okolo 70 000 Kč.

⁸⁷ *Stanovy Svazu měst a obcí ČR* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2013 [cit. 16. 3. 2014]. Dostupný z WWW: <<http://www.smocr.cz/smo-cr/zakladni-dokumenty/stanovy-svazu-mest-a-obci-cr.aspx>>.

⁸⁸ ŠLECHTICKÝ, O. *Příbram se představí na veletrhu holiday world v Praze* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.regiony24.cz/11-192086-pribram-se-predstavi-na-veletrhu-holiday-world-v-praze>>.

5.4 Národní síť zdravých měst

Národní síť zdravých měst má již 115 členů s regionálním vlivem na 2652 obcí a měst, ve kterém žije 5 896 000 obyvatel, což činí 56 % obyvatel v ČR. Tyto obce mají za úkol usilovat o to, aby město bylo zdravější. Město Příbram je členem Národní sítě zdravých měst od roku 2004. V okrese Příbram se nachází pouze 4 města, která jsou do tohoto projektu zapojena. Jedná se o Příbram, Dobříš, Rožmitál pod Třemšínem a Mikroregion Třemšín. Pod ORP Příbram spadají zbylá tři uvedená města kromě Dobříše, neboť Dobříš spadá pod ORP Dobříš. Během svého členství město Příbram zrekonstruovalo část obce Příbram III, kde se nachází Hořejší a Dolejší obora, ve které jsou vybudované rybníky. V rybnících se chovají především kaprovité ryby, které se každoročně vylovují a nasazují do okolních rybníků – např. obec Bohutín, zde se každoročně na jaře pořádají rybářské závody. Dále zde byly vybudovány stezky pro pěší, lavičky a altánek, který slouží k odpočinku. Dalším, zatím nedokončeným cílem je integrovaný plán rozvoje města Příbram pro zónu Březohorského sídliště 2009-2015, který má za cíl postarat se o zeleň v této čtvrti, neboť zde dochází k urbanizaci, která je již před dokončením.⁸⁹

Kampaně města Příbram:⁹⁰

- **Den země**

ORP Příbram se zúčastnila kampaně Den Země v roce 2009 a 2010. V rámci této kampaně byla připravena pro děti a mládež řada soutěží, která byla hlavně zaměřena na přírodu.

- **Dny zdraví**

Této kampaně se ORP Příbram zúčastnila v letech 2008 a 2009. Tato akce byla zaměřena na zdravý životní styl a občanům byli k dispozici odborníci z oboru zdravé výživy. Během této kampaně bylo zdarma měření hladiny cholesterolu, tuků a cukru z kapilární krve odebrané z prstu, měření výšky a tělesné hmotnosti s výpočtem BMI, měření krevního tlaku apod. Dále také bylo poskytnuto poradenství a informace v oblasti očkování, drogové prevence a odvykání kouření.

⁸⁹ *Strategické rozvojové záměry Příbram* [online]. 2014 [cit. 7. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://dataplan.info/cz/pribram/rozvojove-zamery/strategie>>.

⁹⁰ *Příbram* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst ČR, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://zdravamesta.cz/index.shtml?apc=1914512r>>.

- **Evropský týden mobility**

Akce Evropský týden mobility se ORP Příbram zúčastnila v letech 2009 a 2010. Hlavním programem byl den bez vozidel a jako další program byla pro návštěvníky přichystaná horolezecká stěna, výstava fotografií týkajících se dopravy v Příbrami a další zajímavosti. Tyto akce se snaží, aby občané změnili svůj dosavadní životní styl a tím přispěli ke zlepšení životního prostředí.

Jiná města v rámci OPR Příbram se do této kampaně nezapojují a samotné město Příbram se od roku 2010 do další kampaně nezapojilo.

Příjmy Národní sítě zdravých měst tvoří členské příspěvky jejích členů, dotace, granty, dary a příjmy z činností členů v souladu s předmětem činnosti. Při vystoupení člena ze spolku nemá člen nárok na vrácení členských příspěvků ani na jiné majetkové či finanční vypořádání. Spolek průběžně získává granty a dotace. Na základě těchto prostředků pak financuje zajišťování služeb a aktivit pro své členy. Hospodaření probíhá podle daného rozpočtu, který je vždy schvalován na podzimním zasedání valné hromady na následující rok. Všechny finanční operace (aktiva i pasíva) jsou sledovány v peněžním deníku a účetních dokladech, které zpracovává externí účetní firma. Hospodaření vždy kontroluje revizní komise a auditor. Roční účetní závěrku schvaluje valná hromada.⁹¹

Do Národní sítě zdravých měst se Příbram také zapojila a přispívá zde částkou 50 000 Kč. Taktéž využívá dotace od EU a realizuje své plány, které jsou v současné době již viditelné.

5.5 Místní Agenda 21

MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni. V Příbrami dochází v současnosti pouze k teoretické myšlence za účelem dalšího rozvoje místní Agendy 21. První, kdo se k této myšlence postavil je bývalý starosta a bývalý ministr zemědělství Ivan Fuksa. Jelikož Příbram je již v Národní síti zdravých měst, Svazku Podbrdského regionu a dalších, bylo by pro obec v současné době finančně nedostupné se plnohodnotně zapojit, ale do budoucna se s tímto projektem počítá v plném rozsahu.

⁹¹ *Výroční zpráva NSZM ČR za rok 2013* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupný z WWW: <http://dataplan.info/img_upload/f96fc5d7def29509aeffc6784e61f65b/nszm_vyrocní_zprava_2013.pdf>.

V současné době se jedná spíše o sekundární projekt. V České republice se do tohoto projektu zapojilo více než 50 obcí, které jsou současně v projektu Národní sítě zdravých měst.⁹²

Obce ORP Příbram se do Místní agendy 21 zatím nezapojily. Nepodařilo se zjistit, zda OPR Příbram, resp. její obce mají zájem se do MA 21 zapojit.

5.6 Spolupráce s jinými obcemi států Evropy

V rámci ORP Příbram není statisticky sledována spolupráce s obcemi jiných států, proto se autor zaměřil jen na obec Příbram. Mezi partnerská města patří:

- Hoorn,
- Königs,
- Freiberg,
- Anor,
- Lešnica,
- Altötting,
- Kežmarok,
- Villerupt,
- Valle di Ledro.

S městy Čechov, Königs, Kežmarok, Villerupt, Lešnica a Anor vznikla spolupráce na základě jednotlivých osobních kontaktů, a to zcela náhodou. Další partnerská města byla vybrána především dle historie a hornické minulosti a velmi podobné polohy.

Zahraniční spolupráce s partnerskými městy je velmi zajímavá. Mezi některými obcemi probíhají intenzivní vztahy a jiné vztahy jsou pouze na základě návštěv, které probíhají 1x ročně (viz příloha č. I).⁹³

Spolupráce s partnerskými městy je financována z rozpočtu města. V rámci příbramských delegací město Příbram financuje cestu a partnerské město si hradí ubytování a stravování a naopak. Další možností financování této spolupráce jsou výměnné pobyty v rodinách. Akce, které pořádají školy v rámci spolupráce, jsou

⁹² *Místní Agenda 21* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2081922t>>.

⁹³ *Svazek obcí Podbrdského regionu* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/svazek-obci-podbrdska.html>>.

financovány buď samotnou školou, nebo škola požádá město o dotaci. V roce 2013 byly z rozpočtu města Příbram financovány zahraniční vztahy s partnerskými městy ve výši necelých 600 000 Kč.⁹⁴

5.7 Zhodnocení meziobecní spolupráce v rámci ORP Příbram

Pro lepší orientaci je zpracována tabulka, jakou spolupráci obce v rámci ORP využívají.

Tabulka č. 3 – Zapojení obcí do meziobecní spolupráce v rámci ORP Příbram⁹⁵

Obec	Mikroregiony	MAS	MA 21	SMOČR	NSZM	Celkem
Bezděkov pod Třemšínem	x					1
Bohostice						0
Bohutín	x			x		2
Borotice						0
Bratkovice	x					1
Brdy						0
Březnice	x	x				2
Buková u Příbramě						0
Bukovany				x		1
Cetyně						0
Čenkov	x					1
Čím		x				1
Daleké Dušníky		x				1
Dlouhá Lhota				x		1
Dolní Hbity		x				1
Drahenice	x					1
Drahlín	x					1
Drásov						0
Drevníky		x		x		2
Drhovy		x				1

⁹⁴ Interní materiály Infocentra MěÚ Příbram.

⁹⁵ Regionální informační systém [online]. 2014 [cit. 21. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredoceskykraj/obcesrozsirpusobnosti/socialniprostredi/obyvatelstvo>>, vlastní výzkum.

Dubenec				x		1
Dublovice	x	x				2
Dubno						0
Háje				x		1
Hluboš				x		1
Hlubyně	x					1
Horčápsko	x			x		2
Hřiměždice		x		x		2
Hudčice	x					1
Hvožd'any						0
Chotilsko		x		x		2
Chrást	x					1
Chraštice						0
Jablonná		x				1
Jesenice	x	x				2
Jince	x					1
Kamýk nad Vltavou	x	x		x		3
Klučenice	x	x		x		3
Kňovice	x	x		x		3
Korkyně		x		x		2
Kosova Hora	x	x				2
Kotenčice						0
Koupě	x					1
Kozárovice						0
Krásná Horan/Vl.	x	x				2
Křepenice	x	x				2
Láz	x			x		2
Lazsko		x				1
Lešetice						0
Lhota u Příbramě	x			x		2
Malá Hraštice		x				1
Milešov	x	x		x		3
Milín		x		x		2
Modřovice						0
Mokrovraty		x				1
Nalžovice	x	x		x		3
Narysov						0
Něčín		x				1
Nedrahovice		x		x		2

Nepomuk						0
Nestašovice	x					1
Nová Ves pod Pleší						0
Nové Dvory		x				1
Nový Knín		x		x		2
Občov						0
Obory		x				1
Obořiště		x				1
Ohrazenice	x					1
Osečany	x	x				2
Ostrov		x				1
Ouběnice						0
Pečice		x		x		2
Petrovice		x				1
Pičín		x				1
Počaply	x					1
Počepice	x	x		x		3
Podlesí	x			x		2
Prosenická Lhota	x	x				2
Příbram	x	x		x	x	4
Radětice						0
Radíč	x	x				2
Rosovice		x		x		2
Rožmitál pod Třemšínem	x	x		x	x	4
Rybníky		x				1
Sádek	x					
Smolotely		x				1
Solenice	x	x		x		3
Stará Huť		x		x		2
Starosedlský Hrádek	x					1
Suchodol				x		1
Svaté Pole		x				1
Svatý Jan	x	x		x		3
Svojsice	x					1
Štětkovice	x	x				1
Těchařovice						0
Trhové Dušníky	x			x		2
Třebsko						0
Tušovice	x					1

Velká Lečice		x				1
Věšín	x	x				2
Višňová		x				1
Volenice	x			x		2
Voznice		x				1
Vrančice						0
Vranovice	x					1
Vševily	x					1
Vysoká u Příbramě	x					1
Vysoký Chlumeč	x					1
Zalužany						0
Zduchovice						0
Zbenice						0
Županovice		x				1
Celkem	48	55	0	33	2	135

Z tabulky 3 je patrné, že jen 25 obcí v rámci ORP není zapojeno do žádné spolupráce. To je s největší pravděpodobností způsobeno tím, že se jedná o obce s malým počtem obyvatel a často se nacházející na okraji ORP nebo sousedící přímo s vojenským výcvikovým prostorem Brdy. Za pozornost stojí zmínka, že i obce, které nejsou zapojeny do žádné spolupráce, se nachází uprostřed ORP, jako jsou např. obce Třebsko nebo Lešetice, které leží 7 km od největší obce Příbram. Mnoho obcí má zájem o rozvoj svých území a jsou ve své politice aktivní tím, že se zapojují současně do více forem meziobecní spolupráce. Nejaktivnější jsou města Příbram a Rožmitál pod Třemšínem, která jsou ještě zapojena do Národní sítě zdravých měst.

Při komparaci financování všech spoluprací je patrné, že pro největší obec Příbram je nejdůležitější spolupráce i s obcemi jiných států Evropy, na což vynakládá částku převyšující více jak půl milionu korun českých. Do ostatních forem spolupráce přispívá jen symbolicky, pokud vezmeme v úvahu rozpočet obce Příbram, což na město, které by mělo být nositelem a hybatelem regionálního rozvoje, je velmi málo.

ZÁVĚR

Význam spolupráce obcí je znám ve všech evropských státech, ale postupem času se pomalu šíří i do dalších zemí světa, kde prioritou mohou být společná řešení problémů například v oblasti cestovního ruchu, infrastruktury, rozvoje lidských zdrojů, ekonomického rozvoje, ale stejně tak i životního prostředí a zemědělství. Sociální a ekonomické důvody jsou dalšími důvody, které obce motivují zapojit se do některé formy meziobecní spolupráce. Tato spolupráce nabývá různých forem a obce či města si mohou vybrat dle svých požadavků právě tu, která jim nejvíce vyhovuje. Zvolením vhodné formy spolupráce, zformulováním a zabezpečením její organizace, finančních prostředků a dalších aspektů vybrané součinnosti na principu partnerství vede k efektivnímu fungování daných kooperačních celků, obcí a k rozvoji nejen obcí samotných, ale také ke komplexnímu rozvoji daného regionu.

V práci byla charakterizována každá forma spolupráce obcí v rámci ORP Příbram a byla zpracována tabulka, jakou spoluprací obce v rámci ORP využívají.

V rámci ORP Příbram bylo zjištěno, že 55 obcí je zapojeno do místních akčních skupin, do mikroregionů je zapojeno 43 obcí, do Svazu měst a obcí ČR je zapojeno 33 obcí a do Národní sítě Zdravých měst jsou zapojeny jen 2 obce. Obec Příbram je navíc zapojena intenzivně do spolupráce s jinými obcemi států Evropy. Jak bylo zjištěno, každá spolupráce má svá pozitiva, ze kterých každá obec získává pro své občany výhody.

Je vidět, že čerpání nemalých finančních dotací, jak od Evropské unie, tak různých národních dotačních programů, je pro obce díky spolupráci v rámci ORP Příbram snazší. Jakým směrem se bude ORP Příbram rozvíjet a jaká bude další forma a intenzita spolupráce? Když se ohlédneme do minulosti, všechny spolky, mikroregiony a skupiny vznikly až po roce 1989, respektive zejména okolo roku 2000. Proto v současné době nemůžeme zatím příliš hovořit o historii meziobecní spolupráce, ale můžeme se poučit z chyb, které v minulosti nastaly.

Při takto velké úspěšnosti čerpání dotací by bylo možné využít svého členství v dalších mikroregionech a MAS a obce začleněné do ORP Příbram by mohly získat další finanční prostředky např. na kulturu nebo sport. Finanční dotace by mohly směřovat do bytové výstavby nebo vytvoření nových stavebních pozemků a dalších pracovních míst. Tímto správným krokem by mohly obce zaujmout mladé rodiny

s dětmi, které by se do obcí v ORP Příbram přistěhovaly z míst s vysokou nezaměstnaností a pokusily se zmírnit současnou nepříznivou situaci stárnutí obyvatel.

Většina obcí z ORP Příbram je ale bohužel v současné době spíše pasivními členy a měly by se více snažit získat z různých forem spolupráce větší přínos pro sebe a své občany. V mikroregionech a MAS by se obce měly ještě intenzivněji angažovat a neustále prohlubovat spolupráci s ostatními členy, především v získávání dotací a finančních zdrojů pro další rozvoj do budoucna. Příkladem intenzivně spolupracujících obcí v regionu jsou obce Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Milešov, Nalžovice, Počepice, Solenice, Svatý Jan v rámci 3 forem spolupráce. Příbram a Rožmitál pod Třemšínem se zapojují dokonce do 4 forem spolupráce!

Závěrem nutno konstatovat, že se neustále mluví o regionálním rozvoji, ale po zpracování této práce lze vyslovit určité pochybnosti, kdy např. město Příbram usiluje o rozvoj, avšak nejvíce financí investuje jen do spolupráce se zahraničními partnerskými městy, ze kterých není pro občany žádný relevantní užitek, a na ostatní formy spolupráce poskytuje jen symbolické částky. Každá obec by si tedy dle autora měla dobře rozvážit svoje ekonomické dispozice a možnosti meziobecní spolupráce, aby co nejvíce akcelerovala rozvoj svého území a tím zvýšila kvalitu života svých obyvatel.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BINEK, J., et al. *Metodika „RoIA – inovativní přístup k plánování rozvoje obcí“*. 1.vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2012. 24 s. ISBN 978-80-905139-1-4.
2. BINEK, J., et al. *Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2012. 20 s. ISBN 978-80-905139-4-5.
3. BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru (aktéři a nástroje rozvoje venkova)*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2009. 96 s. ISBN 978-80-904308-0-8.
4. BINEK, J., et al. *Rozvojový interaktivní audit*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2011. 152 s. ISBN 978-80-904308-9-1.
5. BINEK, J., et al. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s. ISBN 978-80-87147-29-0.
6. BINEK, J., et al. *Venkovský prostor a jeho oživení*. 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007. 133 s. ISBN 80-251-19-5.
7. BINEK, J., et al. *Obce a regiony versus podnikatelé*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2011. 120 s. ISBN 978-80-905139-0-7.
8. ČEPELKA, O. *Iniciativa Evropské unie LEADER pro rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2001. 116 s.
9. DUŠEK, J. *Metodika pro tvorbu bakalářských prací VŠERS*. 3. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2013. 64 s.
10. DUŠEK, J. *Faktory regionálního růstu a rozvoje (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2010. 294 s. ISBN 978-80-86708-94-2.
11. DOČKAL, V., et al. *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství (Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska)*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. 153 s. ISBN 80-210-4012-2.
12. GALVASOVÁ, I., et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2007. 137 s. ISBN 80-251-20-9.

13. HOLEČEK, J., et al. *Metodika „RoIA – Nastavení implementačních procesů koncepčních dokumentů na krajské a obecní úrovni s cílem snížení implementačních deficitů“*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2012. 24 s. ISBN 978-80-905139-3-8.
14. HOLEČEK, J., et al. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2009. 74 s. ISBN 978-80-904308-2-2.
15. CHABIČOVSKÁ, K., et al. *Rozvojový interaktivní audit – přístupy k řešení disparit*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2009. 66 s. ISBN 978-80-904308-1-5.
16. KOUDELKA, Z. *Obecní samospráva (Zákon o obcích v komentovaném znění)*. Brno : Doplněk, 2006, s. 54.
17. MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
18. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
19. REKTOŘÍK, J., et al. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací (ropo, o. p. s., s. r. o., a. s., sdružení obcí)*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně – Ekonomicko-správní fakulta, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.
20. SVOBODOVÁ, H., et al. *Synergie ve venkovském prostoru*. 1. vyd. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2011. 116 s. ISBN 978-80-904308-8-4.
21. WOKOUN, R., et al. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007. 246 s. ISBN 978-80-245-1301-0.

Elektronické zdroje

1. *Altötting* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/altotting.html>>.
2. *Anor* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/anor.html>>.

3. *Čechov* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/cechov.html>>.
4. ČEPELKA, O. *LEADER po roce 2006* [online]. Liberec : Tima, 2006 [cit. 13. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://leader.tima-liberec.cz/leader--mas/metoda-leader-po-roce-2006-prilezitost-pro-venkovske-regiony.aspx>>.
5. *Členská základna* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/clenove/clenska-zakladna.aspx>>.
6. *Freiberg* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/freiberg.html>>.
7. *Hlavní cíle* [online]. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2011 [cit. 4. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/hlavni-cile/default.aspx>>.
8. *Hoorn* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/hoorn..hmt>>.
9. *Charakteristika okresu Příbram* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 31. 01. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pribram>.
10. *Informace o místní akční skupině a regionu* [online]. 2014 [cit. 26. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://leader.isu.cz/region/588/MAS-Sedlcansko-ops>>.
11. *Informace o Středočeském kraji* [online]. 2014 [cit. 5. února 2011]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/informace-o-kraji/>>.
12. *Kežmarok* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/kezmarok.html>>.
13. *Königs Wusterhausen* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/konigs-wusterhausen.html>>.
14. *Krajská setkání 2014* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2014 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/nase-akce/krajska-setkani/krajske-setkani-2014/krajska-setkani-2014.aspx>>.

15. *LEADER ČR* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2011 [cit. 13. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.
16. *Ledro* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/ledro.html>>.
17. *Lešnica* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/spoluprace-s-mestem-lesnica.html>>.
18. *Mikroregion Třemšín* [online]. Hvoždany : Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2014 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.tremsin.cz/>>.
19. *Místní Agenda 21* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2081922t>>.
20. *Obec Drahenice* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.drahenice.estranky.cz/>>.
21. *PSČ Příbram: obce spadající do okresu* [online] 2014 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.posty-psc.cz/pribram/>>.
22. *Přehled členských municipalit - mapa* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst ČR, 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupný z WWW: <<http://www.nszm.cz/index.shtml?apc=r2086521t>>.
23. *Příbram* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst ČR, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://zdravamesta.cz/index.shtml?apc=1914512r>>.
24. *Příbram s názvy obcí* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/pribram_s_nazvy_obci_barevne>.
25. *Přírodní park Třemšín* [online]. Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2014 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.tremsin.cz/prirodni-park-tremsin>>.
26. *Realizace projektů národní spolupráce* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.edotace.cz/katalog-dotaci/realizace-projektu-narodni-spoluprace-11342/>>.
27. *Regionální informační systém* [online]. 2014 [cit. 21. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredoceskykraj/obcesrozsirpusobnosti/socialniprostredi/obyvatelstvo>>.
28. *Region Brdy-Vltava* [online]. 2009 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/region-brdy-vltava/d-1056/p1=1122>>.

29. *Rekonstrukce a modernizace místních komunikací II* [online]. 2014 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozmitalptr.cz/e_download.php?file=data/editor/70cs_5.pdf&original=DUBEN+01+barva.pdf>.
30. *Rozloha území, počet obyvatel, hustota obyvatelstva a počet obcí podle krajů a okresů k 1. 1. 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/8E001797D6/\\$File/4032130101.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/8E001797D6/$File/4032130101.pdf)>.
31. *Seznam mikroregionů* [online]. Brno : Ústav územního rozvoje, 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.uur.cz/iMR/iMR_KR_MON.ASP?KODKR=21&KODOK=3211>.
32. *Sdružení obcí Sedlčanska* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://svazky.obce.cz/detail.asp?id_s=108>.
33. *Stanovy Svazu měst a obcí ČR* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2013 [cit. 16. 3. 2014]. Dostupný z WWW: <<http://www.smocr.cz/smo-cr/zakladni-dokumenty/stanovy-svazu-mest-a-obci-cr.aspx>>.
34. *Strategické rozvojové záměry Příbram* [online]. 2014 [cit. 7. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://dataplan.info/cz/pribram/rozvojove-zamery/strategie>>.
35. *Strategie cestovního ruchu 2008* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/strategie-cestovniho-ruchu/d-1032/p1=1104,vlastni-zpracovani>>.
36. *Svazek obcí Podbrdského regionu* [online]. 2013 [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/svazek-obci-podbrdska.htm>>.
37. *Svazek obcí Střední Povltaví* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.strednipovltavi.cz/>>.
38. ŠLECHTICKÝ, O. *Příbram se představí na veletrhu Holiday World v Praze* [online]. 2014 [cit. 31. 1. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.regiony24.cz/11-192086-pribram-se-predstavi-na-veletrhu-holiday-world-v-praze>>.
39. *Úřední deska - Drahenice* [online]. 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.drahenice.estranky.cz/clanky/uredni-deska/>>.
40. *Villerupt* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/villerupt.html>>.

41. *Výroční zpráva 2012* [online]. 2013 [cit. 5. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://brdy-vltava.cz/vyrocnizprava-2012/d-1323/p1=1121>>.
42. *Výroční zpráva NSZM ČR za rok 2013* [online]. Praha : Národní síť zdravých měst, 2013 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupný z WWW: <http://dataplan.info/img_upload/f96fc5d7def29509aeffc6784e61f65b/nszm_vyrocnizprava_2013.pdf>.
43. *Zahraniční rozvojová spolupráce* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2013 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.partnerskamesta.cz/zahranicni-rozvojova-spoluprace/default.aspx>>.
44. *Zákon o obchodních korporacích* [online]. Zlín : AION CS, 2014 [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>>.
45. *Závěry z celostátní finanční konference 2013* [online]. Praha : Svaz měst a obcí ČR, 2014 [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/nase-akce/financni-konference/xvi-cfk/zavery-z-celostatni-financni-konference-2013.aspx>>.
46. *Zpráva nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření mikroregion Třemšín* [online]. Hvoždany : Svazek obcí mikroregion Třemšín, 2013 [cit. 5. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.tremsin.cz/e_download.php?file=data/editor/63cs_2.pdf&original=Zpr%C3%A1va+auditora++mikroregion.pdf>.

Ostatní zdroje

1. ČERKLOVÁ, M. *Meziobecní spolupráce obce Boršov nad Vltavou jako faktor rozvoje regionu*. České Budějovice, 2011. Bakalářská práce. Katedra společenských věd. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.
2. ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (tiskový zákon). In *Zákony V/2010*. Český Těšín : Poradce, s.r.o., 2010, s. 13.
3. Interní materiály Infocentra MěÚ Příbram.

PŘÍLOHY

Přílohy I: Spolupráce s partnerskými městy obce Příbram

Altötting

Zpočátku se spolupráce rozvíjela na úrovni okresních úřadů. Na podzim roku 1994 se uskutečnila poslední návštěva delegace, vypravená Okresním úřadem Příbram. V roce 1995 byl zvolen starostou Altöttingu pan Hofauer, jehož zásluhou byly organizovány kontakty mezi oběma okresními úřady. Od této doby začala spolupráce mezi městem Příbram a městem Altötting, a to na podobné úrovni jako s městem Königs - Wusterhausen. Od roku 2009 je Altötting spolu s Příbramí začleněn do projektu „**Středoevropská poutní místa**“, který představuje poutní místa duchovního života a živé víry, setkávání, evropských myšlenek a porozumění národů.⁹⁶

Anor

S tímto francouzským městem byla 7. 5. 2005 podepsána dohoda o partnerské spolupráci. Vztahy mezi Příbramí a Anorem se rozvíjejí zejména v oblasti školství. Probíhají cykly mládežnických táborů (multilaterální setkání mládeže) mezi městy Anor, Aken (Německo), Příbram a Gizalki (Polsko). Jedná se o desetidenní setkání deseti až dvanáctičlenných skupin mladých lidí, které se uskutečňuje v tříletých cyklech postupně v každé z uvedených zemí. Na této aktivitě spolupracuje Obchodní akademie a Vyšší odborná škola Příbram od roku 2002. Na prvním tříletém cyklu se podíleli také studenti waldorfské školy. Náplní pobytu je jednak veřejně prospěšná činnost (formou neplacené brigády), jednak poznávání kulturních a historických památek regionu, společné trávení volného času, besedy s významnými osobnostmi regionu a přednášky a besedy na aktuální témata. Při všech těchto činnostech mají studenti vynikající možnost zvyšovat si svou jazykovou vybavenost a seznámit se se způsobem života a názory mladých lidí jiných zemí.⁹⁷

Čechov

Spolupráce mezi městy Příbram a Čechov se začala rozvíjet v dobách minulého režimu. 31. října roku 1994 byla podepsána smlouva o rozvoji přátelských vztahů mezi

⁹⁶ Altötting [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/altotting.html>>.

⁹⁷ Anor [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/anor.html>>.

obyvateli města Čechov a města Příbram. V současné době se partnerství rozvíjí na bázi oficiálních návštěv. Pěvecký soubor z Čechova se několikrát zúčastnil mezinárodní přehlídky pěveckých souborů konané každoročně v Příbrami.⁹⁸

Freiberg

S německým městem Freiberg byla podepsána smlouva o spolupráci dne 26. června 1999, ale již dříve existovaly vztahy mezi Technickou univerzitou ve Freibergu, Hornickým muzeem Příbram a Kovohutěmi Příbram. Na počátku spolupráce byly výměny v oblasti kultury (účinkování příbramského sboru ve Freibergu a naopak), životního prostředí (stáž týkající se odpadového hospodářství). Zástupci města jsou zváni na hornické slavnosti, zájem je o rozšíření spolupráce i do podnikatelské sféry. Přátelství obou měst symbolizuje strom (jeřáb) zasazený v „Parku partnerství“ v Příbrami a kámen s nápisem „Freiberg“. Kámen pochází z města Freiberg a nápis byl zhotoven studenty hornické univerzity.⁹⁹

Hoorn

Dne 4. 7. 1992 byla podepsána smlouva mezi nizozemským městem Hoorn a českým městem Příbram. Od podepsání smlouvy byly zorganizovány komisí pro zahraniční styky při MěÚ Příbram a holandskou Nadací měst Hoorn - Příbram každoročně výměnné reciproční akce, tzv. Big Visit. Ubytování bylo většinou v rodinách, navázaná přátelství rodin se většinou udržují i nadále. Vzájemná spolupráce se rozvíjí v oblasti školství (výměny studentů), kultury (společné výstavy, vystoupení sborů), zdravotnictví (stáže lékařů a zdravotních sester), sportu (sportovní utkání v Hoornu a v Příbrami, cyklisté z Hoornu jeli do Příbrami a naopak), knihovnictví, péče o seniory, mentálně postižené děti, radioamatérství a požární ochrany, integrovaného záchranného systému, cestovního ruchu. Za zmínku stojí některé akce, které přispěly k prohloubení velmi dobrých partnerských vztahů: jsou to výstavy děl příbramských výtvarníků v Hoornu a umělců z Hoornu v Příbrami, koncerty smíšených pěveckých sborů v Příbrami a vystoupení Komorního smíšeného sboru z Příbrami v Hoornu, výstava „Holandsko - země vody“ v Q-klubu Příbram, výstava reklamního zboží příbramských podnikatelů a výstava fotografií věnovaných historii naší republiky a

⁹⁸ Čechov [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/cechov.html>>.

⁹⁹ Freiberg [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/freiberg.html>>.

města Příbram, která se uskutečnila v Hoornu. Přínosem jsou rovněž stáže příbramských lékařů a zdravotních sester v nemocnicích v Hoornu. V roce 2010 se obnovily vztahy mezi ZUŠ. S městem Hoorn rozvíjí Příbram v porovnání s ostatními městy nejintenzivnější vztahy.¹⁰⁰

Kežmarok

Smlouva o partnerství mezi slovenským městem Kežmarok a českým městem Příbram byla podepsána 15. listopadu 1997. Partnerské vztahy se od té doby neustále rozvíjejí, probíhají výměnné návštěvy mezi městy - zejména návštěvy oficiálních zástupců z Kežmarku v Příbrami a naopak. Zástupci města Příbram jsou každoročně zváni na festival řemesel "ELRO" (Európske ľudové remeslo), který se koná každý rok v červenci v Kežmarku. Partnerství pomáhá překlenout propast československé vzájemnosti, výhodou je, že nejsou potřeba tlumočníci.¹⁰¹

Königs Wusterhausen

Smlouva o partnerství mezi oběma městy byla podepsána v září 1974. Vztahy se rozvíjely na úrovni školství, kultury a sportu. Po odchodu bývalého starosty města pana Wagnera došlo k útlumu aktivit.¹⁰²

Villerupt

Partnerství mezi francouzským městem Villerupt a městem Příbram má počátky v době minulého režimu. Nynější spolupráce spočívá především v pravidelných oficiálních návštěvách. Od roku 1998 se začala rozvíjet spolupráce mezi francouzskou školou Lycéum Stanislas a Integrovanou střední školou hotelového provozu, obchodu a služeb Příbram. Tato spolupráce vyvrcholí společně pořádanými akcemi v obou městech (Dny francouzské kuchyně v Příbrami, Dny české kuchyně ve Villerupt).¹⁰³

¹⁰⁰ *Hoorn* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/hoorn..hmt>>.

¹⁰¹ *Kežmarok* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/kezmarok.html>>.

¹⁰² *Königs Wusterhausen* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/konigs-wusterhausen.html>>.

¹⁰³ *Villerupt* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/villerupt.html>>.

Ledro

28. června 2008 byla podepsána Dohoda o partnerství mezi Svazem obcí Valle di Ledro na straně jedné a osmi českými městy a obcemi (Příbram, Všeň, Milín, Buštěhrad, Nový Knín, Ptice, Chyňava, Doksy) na straně druhé. Obec Ledro vznikla sloučením dosavadních obcí Tiarno di Sopra, Tiarno di Sotto, Bezzecca, Concei, Pieve di Ledro a Molina di Ledro, které tvořily Svaz obcí Valle di Ledro. Obec se nachází v provincii Trentino, leží 40 km jihozápadně od Tridentu. Má více než 5 tis. obyvatel.

Společná česko-italská historie

Osudy ledrenských s místními českými obyvateli se protknuly po vypuknutí I. světové války. Tridentsko, včetně Valle di Ledra, bylo do I. světové války součástí Rakouska-Uherska. V roce 1915 bylo více než 3000 ledrenských obyvatel vysídleno do Čech, převážně na Příbramsko, Kladensko, Turnovsko a v okolí Stříbra, protože se předpokládalo, že tudy povede fronta. Jednalo se především o starce, ženy a děti, protože muži byli odesláni bojovat převážně na východní frontu. Z původně oznámeného jedno až třítýdenního pobytu v Čechách se nakonec staly čtyři roky. Ledrenští si uchovali vřelý vztah k českému národu, který je v nejtěžší chvíli přijal mezi sebe a postaral se o to, aby fyzicky a psychicky nestrádali. Řada rodin si uchovala přátelské vazby na české hostitele a udržovala kontakty ještě dlouho po II. světové válce.¹⁰⁴

Lešnica

9. ledna 2009 v Lešnici v Góra Świętej Anny/St. Annaberg oficiálně zahájilo město Příbram poutní cestu. Spolu s dalšími městy (Altötting, Lešnica, Maria Lankowitz, Rosenthal, ve spolupráci se starosty Voitsberg, Crostwitz) podepsalo prohlášení záměru a zavázalo se k osobní angažovanosti a nasazení při rozvoji projektu „Středoevropská poutní místa“. Projekt představuje poutní místa duchovního života a živé víry, setkávání, evropských myšlenek a porozumění národů. Na základě projektu byl vytvořen společný kalendář a internetové stránky.¹⁰⁵

¹⁰⁴ *Ledro* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/partnerska-mesta/ledro.html>>.

¹⁰⁵ *Lešnica* [online]. 2013 [cit. 03. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.pribram.eu/mesto-pribram/mezinarodni-vztahy/spoluprace-s-mestem-lesnica.html>>.